

зависимі вивадами.
 Праз рэвалюцыю 1905 году, праз чорныя гады паслярэвалюцыйнай рэакцыі, праз гады імперыялістычнай вайны і поўнага праваду сацыял-дэмакратыі, праз даўжэ рэвалюцыі 1917 г. пранёс бальшавізм свае ідэйна-палітычныя, практычныя і арганізацыйныя асновы. Падначальваючыся гэтым прынцыпам, рабочая класа пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі атрымала гістарычную перамогу ў дні кастрычніка. Але і на працягу ўсяго дваццаці-

зависимі вивадами. Другі з'езд партыі—на пралетарыі, але і крыніца бадзёрскай, веры і волі рабочае клясы, якая пад сцягам Леніна будзе сацыялізм.
 Вось чаму ўсе партыі павінны стала праводзіць азнамленне сваіх членаў з выдатнейшымі паўдзямі жыцця і гісторыі нашай партыі. Няхай дні юбілею—святая непераможнага бальшавізму—будуць яшчэ адным штуршком у справе ўсебаковага вывучэння слаўнага шляху партыі рабочае клясы.

„Мір у прамысловасці“ за кошт рабочых

ЛЕНДАН, 30. Паміж саюзам чыгуначных рабочых, машыністых і кочагараў, а таксама чыгуначных служачых дасягнута згода ў чыгуначнымі т-вамі, якія патрабуюць зніжэння зарплат. Згода прадугледжвае зніжэнне зарплат на два в палов. процанты для ўсіх чыгуначных рабочых і служачых, уключаючы дырэктароў т-ваў.

Старшыня саюзу чыгуначнікаў Томас у захваленні ад «поспеху» называе згоду «найбольш важным дакумантам у прамысловай гісторыі Англіі». У выніку згоды чыгуначныя т-ва будучы эканоміць штогод на 2-3 мільёны фунт. стэрл.

У ангельскіх рабочых кодах падкрэсліваюць, што згода зьяўляецца прадэнтам зніжэння зарплат у іншых галінах прамысловасці. Буржуазныя дзеі ў захваленнем бітае «трыумф» Томаса і называе згоду «найбольш важным крокам на ўстаўленні міру ў прамысловасці».

ЛЕНДАН, 30. Учора ў Манчэстэры адбыўся другі сход з сэрэй сходаў, арганізаваных Кукам і Мэкстоном у мэтах прапаганды свайго маніфэсту. Мэкстон у сваёй прамове дакрануўся толькі што заключанае згоды паміж чыгуначнікамі і чыгуначнымі таварствамі аб дабраахвотна зніжэнні заробатнай платы, пры чым заявіў, што гэта згода зьяўляецца першым плодам перагавораў аб, так званым, «міру ў прамысловасці». Кук у сваёй прамове зацвярджаў, што ўсякі рабочы, які дабраахвотна згаджаецца на скарачэнне заробатнай платы тым самым садзейнічае развіццю капіталістычнай канкурэнцыі, якая даўдзее да вайны.

Пасля мітыngu адбылася дэманстрацыя, у час якой была прынята рэзалюцыя з патрабаваннем увяду ангельскіх войск з Кітаю і вывазу адтуль ангельскіх ваенных матар'ялаў.

тым, што ён даў завоіцы Абрэгона рэвалюцый, Трэха, былі член канфедэрацыі працы, вызвалены. Паліцыя абвясціла, што ён ня мае ніякага дачынення да забойства. Газэты, як і рэвей, ня ведаюць, дзе старшыня канфедэрацыі працы Маранэс, і распаўсюджваюць чуткі аб тым, што ён уцёк.

Карэспандэнту ТАСС Маранэс паведаміў, што ён не пакідаў сталіцы Мексікі і ня мае намеру гэта зрабіць. Паводле слоў Маранэса, закончанае паліцыі расьледваньне паказвае, што работы рух у Мексіцы ня мае ніякіх адносін да забойства Абрэгона. У прыватнасці, устаноўлена, што Маранэс асабіста таксама ня мае ніякага дачынення да забойства. У заключэнне Маранэс заявіў, што ён застаецца на сваім пасту кіраўніка рабочым рухам у Мексіцы.

лашчыні сродкам акупацыі адвадальненне ангельскіх патрабаванняў у сувязі з нанкінскім інцыдэнтам у лютым 1927 г.

ТОКІЁ, 30. Як паведамілі друк, учора японскі прэм'ер Танака прыняў прадстаўніка нанкінскага ўраду Ван Та-чжэна. Апошні прапанаваў пачаць перагаворы аб пераглядзе дагавораў, абмядушы ад імя ўраду пакуль што ня ўжываць да японскіх грамадзян часовых правіл, якія выданы ў Нанкіне замест тых, тэрмін якіх скончыўся. Танака, аднак, адмовіўся вельмі якія бы та ні была перагаворы, раней чым нанкінскі ўрад ня возьме назад сваёй дэкларацыі аб ануляванні дагавору з Японіяй.

Паводле паведамленняў, японскі пасланьнік у Пекіне Ёсігава дасць сёньня адказ нанкінскаму ўраду на яго ноту аб ануляванні дагавору.

НАВІНЫ САВЕЦКАГА ДНЯ

Пастанова ЦК УсеКП(б) аб VI кангрэсе Камінтэрну

МАСКВА, 31. З прычыны буйнога палітычнага значэння VI кангрэсу Камінтэрну (прыняцце праграмы, пастанова па пытанняў міжнароднай палітыкі ў зьвязку з ростам супярэчнасцяў і, у прыватнасці, у зьвязку з пагрозам новай імперыялістычнай вайны) ЦК УсеКП(б) пастанаўляе:

1. Разгарнуць на падставе рашэнняў VI кангрэсу шырокую кампанію ў рабочых масах Савецкага Саюзу, ставячы асноўнай задачай гэтай кампаніі падняцце ўвагі рабочых і іншых слаёў працоўных да асноўных праблем міжнароднай палітыкі і да работы Камінтэрну і, у сувязі з гэтым і асабліва на месце разьясьнення праграмы Камінтэрну, умацаваньне інтэрнацыяналісцкага выхавання ў шырокіх слаёх рабочае клясы.

2. Даручыць Агітпропу ЦК распаваць адпаведныя практычныя меры і перш за ўсё належным чынам паставіць асьвятленьне работ кангрэсу ў перыядычным друку і арганізаваць выдавецтва неабходнай масавай літаратуры.

Горкі выехаў у Ніжні-Ноў-гарад

СТАЛІНГРАД. Горкі выехаў з Сталінаграду ўверх на Волзе ў Ніжні. У Ніжнім рыхтуюцца да сустрэчы пісьменьніка.

Камплектаваньне школ „фабзавуча“

МАСКВА, 31. Саюзны Саўнарком устанавіў, што камплектаваньне школ фабрычна-заводскага вучнёўства ў 1928-29 г. павінна праводзіцца ў межах фактычнага выпуску школ. Пры прыёмах у школы асобных галін прамысловасці павінны быць унесены змены, якія выцякаюць з прынятай выданя Саюзным Саўнаркомом пастановы аб новых формах броні-падростаў. Усе разгалосы, пры камплектаванні школ фабрычна-заводскага вучнёўства, Саюзны Саўнарком даручыў вырашаць Наркампрацы Саюзу і Наркампрацы саюзных рэспублік. Размеркаваньне кантынгенту, якія належыць вывучэнню з броні падростаў праз школы, ускладзена на Наркампрацы Саюзу на згодзе з ВСНГ СССР, ВЦПС і прадстаўніцтвамі саюзных рэспублік.

Рабочыя вітаюць дружную пазыку Індустрыялізацыі

АРЦЁМАЎСК, 31. Выпуск другой пазыкі індустрыялізацыі вітаецца працоўнымі. Паступаюць ужо заяўкі ад устаноў і прадпрыемстваў на набывццё аблігацый новага заёму. Першымі ў акрузе падпісаліся на пазыку ў суме 1.000 руб. рабочыя і служачыя Канстантынаўскага заводу.

ТУЛА, 29. Рабочыя і служачыя праяўляюць зацікаўленасць да другога пазыкі індустрыялізацыі. На вялізным дзяржаўнае № 1 ужо пачаліся заяўкі на аблігацый пазыкі. На сходах у масцовым друку рабочыя і служачыя заяўляюць, што яны пакрыюць разьвэрстку на пазыку поўнасьцю.

Выратавальныя работы „Красіна“

МАСКВА, 31 Учора праф. Самойловіч паведаміў камітэту дапамогі «Італія», што выдалавы «Красіна» знайшлі на левым борце нямецкага параходу «Монтэ Сэрвантэс» на сажане ніжэй ватэрліні яшчэ адну выбоіну ў тры мэтры даўжыні і два мэтры шырыні, а таксама шчыліну такой жа даўжыні Зараз жа пад гэту шчыліну быў падвезен брэзэнтавы пляйстыр. Нос карабля падняўся ўжо на 4 фуды. Шчыліны паміж пляйстрам і бортам заткнуты пакляю, а ў трэшчыны ўстаўляюцца драўняныя клінья і пакляю. Вышчарбленыя заклёпкі замяняюцца драўнянымі кліньямі, каб спыніць прыцёк вады. Вада з параходу ўжо выкачана поўнасьцю. «Красіна» прыступае да поўнай ліквідацыі прабоін. Ужываюцца ўсе меры да паскарэння сканчэння работы.

Новае вытворчае дасягненьне

МАСКВА, 31. У загадзе па ВСНГ СССР адзначаецца выключнай важнасць работа аднаго з вайсковых заводаў аб пастановы вытворчасці (уярышыню ў Саюзе) кольца-прадзільных ватэрмашын. Іспыт пробнае партыі машын паказаў, што яны па якасці ня горш заагранічных. Пастаўлена масавая вытворчасць гэтых машын. У загадзе выказана падзяка пасобным кіраўніком, адміністрацыі і рабочым заводу за значнае вытворчае дасягненьне.

Палестына пад ангельскім абсацам

ЛЕНДАН, 25. З Ерусаліму паведаміваюць, што ангельскае вярхоўнае камісар у Палестыне лэрда Плюмэра наведала дэлегацыя арабскага нацыянальнага кангрэсу, якая патрабуе ўвядзеньня «дэмакратычнага спосабу кіраўніцтва» ў Палестыне. Старшыня кангрэсу заявіў Плюмэру, што ў перыяд панавання Турцыі ў Палестыне, арабы мелі значна больш правоў, як у сучасны момант.

Ангельская паліцыя дапамагае здраднікам

ЛЕНДАН, 24. Камуністычны сакратар Ленкашырскага саюзу гарнякоў Алан, на пасаджэнні выканкому шатляндскае Федэрацыі гарнякоў у Глазга ўзняў пытаньне аб незаконных учынках цяперашняга складу выканкому, які ня хоча перадаць поўнамоцтвы нова абранаму выканкому, які складаецца з прыхільнікаў левага руху.

Старшыня выканкому, член палаты вобшчыні Робэрт Смайлі, абвінавачвае Алана ў стварэнні «пешарыўнай абструкцыі», запусціў паліцэйскіх, каб вывесці яго з залі пасаджэнняў. Прыбывшая паліцыя вывела Алана на вуліцу.

Забастоўка францускіх маракоў

ПАРЫЖ, 30. Руанскія докеры прыступілі да работы, дабіўшыся павышэння зарплаты на 2½ франкі ў дзень. Адначасова а пастанова аднавіць работу руанскія докеры пастанавілі далучыцца да ўсеагульнай унітарнай канфедэрацыі працы.

Забастоўка маракоў у Руане, Гаўры, Дэюнкірхэне не спыняецца. Курсаванне некалькіх параходаў зьявісьцеваецца сіламі штрэйкбрэхэраў, якіх набіраюць у прыватнасці сядод маракоў дзяржаўнае службы. Як паведамілі «Гавас», пачалася частковая забастоўка маракоў ў Алжыры.

АДУСЮЛЬ

ВАРШАВА, 30. Сёньня лётнікі лейтэнанты Каліна і Шалаа вылезлі з Дэмбліну, у Люблінскім ваяводстве, у кругавы пералёт па маршруце: Дэмблін-Багдад-Каір-Варшава.

АНГОРА, 30. Турэцкі Урад заключыў з Фордам кантракт аб адкрыцці ў Канстантынопалі аддзяленьня яго фірмы для Блізайшага ўсходу і аб пабудове аўтамабільнага заводу.

ОСЛО, 30. Недалёка ад Хортэна аваліўся ў мора і разьбіўся нарэзні вайсковы гідравалёт. Адзін з лётнікаў загінуў, другі выратаван. Стан здароўя яго вельмі суп'яны.

БЭРЛІН, 30. Сёньня раніцаю Нобіле і ўдзельнікі яго экспедыцыі-Італіяны праехалі праз Штэрн, дзе ў вагон генэрала олі два бэрлінскія жупнілісты. Ніхто з удзельнікаў экспедыцыі не паказаўся. Усе вокны вагонаў закрыты і завешаны.

АНГОРА, 29. У Ангоры вярнуўся саведкі спецыялісты Сьвірдэнка, які быў запрошан турэцкім урадам для арганізацыі барацьбы з саранчою. Аб'ехаўшы раёны, найбольш паражоныя саранчою, ён канстатаваў, што ў выніку ўжывання разгорнутых ічыгоў, саранча ў гэтых раёнах зніжылася на 90 проц. Азнаёміўшыся з новымі месцамі саранчы, Сьвірдэнка заключыў што Турцыя зможа паспяхова ўжываць авіяцыйныя мэтыды барацьбы. У міністэрстве народнае гаспадаркі адбываюцца нарады з удзельнікамі камісіі Сьвірдэнка аб практычным выкарыстанні гэтага мэтыды.

Румынію лашчаць...

Францускі банк дае Румыніі 400 мільёнаў франкаў, а Ліга Нацый вядзвернула за Румынію землі, кавіскаваныя ў вэнгерскіх памешчыкаў.

Янка Камшэль-28

У жніўні пачынаецца ўсеагульная спартакіада

БАРАЦЬБА РС-ДРП СУПРОЦЬ „БУНДУ“

У той час, калі ў расійскім сацыял-дэмакратычным руху адбывалася барацьба супроць «эканамізму», супроць зубатаўскага паліцэйскага сацыялізму, супроць тэрарыстычных настрояў, якія ў пачатку XX-га стагоддзя прайшлі ў рады расійскага рабочага руху.— У Заходнім краі пачалася барацьба ў радох сацыял-дэмакраты—барацьба паміж «Бундам» і РС-ДРП з-за арганізацыйных форм «Бунду». Хоць спрэчкі ў пачатку абмежаваліся рабнам дзейнасці «Бунду», але хутка барацьба набыла агульна-партыйны характар: забавую ўвагу аддавала ёй «Искра» у якой друкаваліся палітычныя артыкулы супроць «Бунду» Леніна, Плеханава, Мартова і інш. Пазней, на партыйных з'ездах спрэчкі з «Бундам» адбіралі ня мала часу; на працягу некалькіх гадоў партыйны друк прысьвячаў гэтаму пытанню рад артыкулаў.

У чым была сутнасць пытання? Як мы ўжо ўпаміналі, Мартаў выказаў у 1895 годзе ў адной з сваіх прамой думку, «што яўрэйскія рабочыя павінны стварыць спецыяльную рабочую арганізацыю, якая павінна быць кіраўніком і выхавальцам яўрэйскага пралетарыяту ў яго барацьбе за эканамічнае, грамадзянскае і палітычнае вызваленне, бо, калі расійскаму пралетарыяту прыдзецца ахвяраваць для дасягнення якіх-небудзь палітычных адно з сваіх патрабаванняў, дык ён у такім выпадку больш ахвотна ахвяруе тым з патрабаванняў, якія закранаюць спецыяльна яўрэяў...»

Мартаў у той час (1895 г.) прапаву ў будучым заснавальнікам «Бунду» Аляксандрам Крэмарам, Гажанскім і інш., і на іх яго ідэя зрабіла моцнае ўражанне; пачаў гаварыць аб стварэнні падобнай арганізацыі. У 1897 г. быў заснован «Бунд», які спачатку, аднак, не заўважыў, што ён створан для абароны спецыяльна яўрэйскіх інтарэсаў. Заснавальнікі яго спачатку ішлі рука аб руку з усёй сацыял-дэмакратыяй. Яны дапамагалі арганізаваць 1-шы з'езд РС-ДРП і ў ім удзельнічалі. Прадстаўнік «Бунду» А. Крэмар увайшоў першым у ЦК РС-ДРП, і «Бунд» увайшоў у партыю, як аўтаномная частка яе. Але гэта дружная работа «Бунду» з партыяй на была доўга: хутка пасля першага з'езду РС-ДРП правадары «Бунду» пісалі ў сваім цэнтральным органе «Арбейтэр Штыме» (№ 11), што «з поспехам абараняць спецыяльныя яўрэйскія інтарэсы на ў стане агуль-

*) З учарашняга дня артыкулам «Узнікненне бальшавізму на Беларусі»—мы пачалі друкаваць матэрыялы гістарыю Беларусі з кнігі С. Агурскага «Рэволюционное движение в Белоруссии».

Надалей яшчэ рад артыкулаў.

на-расійская партыйная арганізацыя, паўтараючы старую думку Мартова, што яўрэйскія рабочыя адчуваюць патрэбу ў спецыяльна яўрэйскай рабочай арганізацыі. Кіраўнікі «Бунду» ўзялі з архіву прамовы Мартова «Паваротны пункт у яўрэйскім рабочым руху», перадрукавалі яе ў «Арбейтэр Штыме» і выдалі яе паасобнай брашурай. На III-м з'ездзе «Бунду» (у 1899 г.) докладчык Жан заявіў:

«Яўрэйскі пралетарыят павінен, апрача грамадзянскага роўнапраўя дамагацца таксама нацыянальнага роўнапраўя. Грамадзянскага роўнапраўя невыстарацальна для таго, каб яўрэйскія рабочыя маг абараняць свае інтарэсы».

Праўда, з'езд на прыняў гэтага пункту гледжання і заявіў у сваёй рэзалюцыі на нацыянальным пытанні:

«Побач з іншымі палітычнымі патрабаваннямі, «Бунд» высювае патрабаванне толькі грамадзянскага, але не нацыянальнага роўнапраўя».

Разам з тым была прынята пастанова адкрыць дыскусію ў «Арбейтэр Штыме» па нацыянальным пытанні, з умоваў, што адказнасьць за артыкулы па гэтым пытанні падае на саміх аўтараў; такім чынам, «Бунд» пакінуў за сабою права ахульваць «нейтралітэт» у гэтай дыскусіі. «Нейтралітэт», аднак, быў нядоўгім. Увеску 1900 году адбыўся чацьверты з'езд «Бунду», на якім нацыянальнае пытанне займала цэнтральнае месца. На гэтым з'ездзе «Бунд» знік бясомельна.

Правадары «Бунду» канчаткова сталі на той пункт гледжання, што кожная нацыянальнасьць, паміма імкнення да эканамічнага, палітычнага і грамадзянскага роўнапраўя, мае і нацыянальны імкненні. Лібэр паставіў гэты пытанне яшчэ больш рэзка, чым Жан на 3-м з'ездзе «Бунду». Ён заявіў, што задачаю «Бунду» з'яўляецца падрыхтоўка яўрэйскага пралетарыяту да нацыянальнай аўтаноміі і развіццё ў ім нацыянальнае свядомасці. Праўда, былі на з'ездзе адзінаквыя дэлегаты, якія заяўлялі, што штучнае абуджэнне ў яўрэйскіх рабочых нацыянальнага пацуддзя заўчасна і на можа прынесці нічога, апрача шкоды. Тым ня менш рэзалюцыя па нацыянальнай праграме і тактыцы «Бунду», прынятая на з'ездзе, наскрозь прасякнута нацыяналізмам. Гэта рэзалюцыя гаворыць, што «таму, што высювае патрабаваньня нацыянальнай аўтаноміі для яўрэяў заўчасна, дык мы зараз лічым выстарацальным змагацца з выключнымі законамі супроць яўрэйскага народу». Пазней «Бунд» прызнаў сваячасовай барацьбу за нацыянальна-культурную аўтаномію. Але рэзалюцыя чацьвертага з'езду застаецца

Сход са здавальненнем адзначае, што пленум даў аўсім правільны аналіз гаспадарчага становішча нашай краіны, нашае сельскае гаспадаркі, як асноўнае базы ў далейшым развіцці сацыялістычнай прамысловасці.

Намечаныя пленумам канкрэтныя мерапрыемствы як па лініі ўзмацнення індывідуальных сыяніскіх гаспадарак, узмацнення іх кааперавання, так і па лініі далейшага развіцця буйных катэгаў і саўсаў, пры двёрдай ленынскай клас-

першай штыра-нацыянальнай дэкларацыяй «Бунду».

На тым-жа з'ездзе была прынята і другая рэзалюцыя—аб адносінах «Бунду» да РС-ДРП, якая на справе пачала ажыццяўляць нацыянальную праграму «Бунду». У гэтай рэзалюцыі зазначана:

«Разглядаючы Расійскую Сацыял-Дэмакратычную партыю, як федэрацыйнае аб'яднанне сацыял-дэмакратычных партый усіх народаў, насяляючых Расію, з'езд пастанаўляе, каб «Бунд» у якасці прадстаўніка яўрэйскага пралетарыяту, уваходзіў у не, як федэрацыйная частка, і ўлоўнаважвае ЦК «Бунду» праводзіць гэтую пастанову ў жыццё».

Гэта пастанова «Бунду» выклікала рэзкую крытыку «Искры», якая змалася з усімімі ўхіламі ў радох расійскай сацыял-дэмакратыі. Таварыш Ленін у радох артыкулаў у «Искры» нападае на нацыяналістычныя тэндэнцыі «Бунду». У адным з артыкулаў, у «Искры» 1) пад загалоўкам: «Ці патрэба самастойная палітычная партыя яўрэйскага пралетарыяту?»—Ленін крытыкуе «Бунд», даводзячы, што яго імкненне да абасаблення яўрэйскага пралетарыяту ў асобную партыю шкодзіць інтарэсам пралетарыяту, і што «у пытаньнях барацьбы з самаўладствам, барацьбы з буржуазіяй усёй Расіі, мы павінны выступаць, як адзіная цэнтралізаваная баявая арганізацыя, мы павінны апрацаваць на ўвесь пралетарыят без адрознення мовы і нацыянальнасці, згуртаваны сталым сумесным вырашэннем тэарытычных і практычных, тактычных і арганізацыйных пытанняў, а не ствараць паасобна ідучых, кожная сваім шляхам, арганізацый, не аслабляючы сілы свайго націску драблень-

2) У гэтым артыкуле Ленін крытыкуе «Бунд» за напады Заходняга Камітэту «Бунду» на Кацярынаслаўскі сацыял-дэмакратычны камітэт з поваду выданай ім прапавы да яўрэйскіх рабочых аб адносінах сацыял-дэмакратыяў да сіянізму і анты-семітызму, у якой, моў, не ўспамінаецца аб існаванні «Бунду», што, моў, даводзіць, што Кацярынаслаўскі камітэт не ўсвядоміў ідэй аб неабходнасці самастойнай арганізацыі для яўрэйскага пралетарыяту. У сваім артыкуле Ленін абараняе Кацярынаслаўскі камітэт і заўважа, што сваімі нападамі «Бунд» дае вразумець РС-ДРП, каб яна не пасьмела нідзе арганізоўваць яўрэйскіх рабочых, не пасьмела да іх перасярэда зварацца, паміма «Бунду», без успамінавання аб «Бундзе».

1) «Искра», № 4, люты, 1903 г.

ПАРТЫНАЕ БУДАУНЦТВА

Партарганізацыі ўхвалюць пастановы ліпеньскага пленуму ЦК УсеКП(б) ГОМЕЛЬСКІ ПАРТАКТЫ

Сход Гарадзкой, Валінскай і Новабеліцкай партыйных арганізацый, заслухавшы доклад сакратара ЦК КП(б) тав. Кіорына аб пастановах ліпеньскага пленуму ЦК УсеКП(б), падкам і поўнасьцю ўхвалілі ўсе пастановы пленуму, прынятыя ў поўнай адпаведнасці іх з пастановамі XV з'езду партыі і забяспечваючы пасьпяховае правядзенне пастаноў XV з'езду УсеКП(б) у жыццё.

Сход са здавальненнем адзначае, што пленум даў аўсім правільны аналіз гаспадарчага становішча нашай краіны, нашае сельскае гаспадаркі, як асноўнае базы ў далейшым развіцці сацыялістычнай прамысловасці.

Намечаныя пленумам канкрэтныя мерапрыемствы як па лініі ўзмацнення індывідуальных сыяніскіх гаспадарак, узмацнення іх кааперавання, так і па лініі далейшага развіцця буйных катэгаў і саўсаў, пры двёрдай ленынскай клас-

нем на шматлікіх самастойных палітычных партыі, ня ўносіць адчування насці і абасабленасці ў рады пралетарыяту 2).

У другім артыкуле («Искра» № 41) пад загалоўкам «Мабілізацыя рэакцыйных сіл і набы задачы» Ленін, абміркуючы пытанне аб кішы-нэўскім пагроме, заяўляе, што змагацца з антысемітызмам мы можам толькі ўзмацняючы нашу партыю, канцэнтруючы ўсе яе сілы і арганізуючы адпор усім дэбным сілам. Пры гэтым Ленін зазначае, што сэпаратысцкая палітыка «Бунду», які імкнецца маналізаваць усю рэвалюцыйную работу сярод яўрэйскіх рабочых, прыносіць шкоду рабочай класе, і прыходзіць да выніку, што яўрэйскія рабочыя павінны быць цесна звязаны з рускімі рабочымі і працаваць для агульнае справы, бо «працаваць для агульна-расійскае справы ў самым дэсным збліжці з расійскім пралетарыятам—значыцца для яўрэйскага пралетарыяту—са-

2) У гэтым артыкуле Ленін крытыкуе «Бунд» за напады Заходняга Камітэту «Бунду» на Кацярынаслаўскі сацыял-дэмакратычны камітэт з поваду выданай ім прапавы да яўрэйскіх рабочых аб адносінах сацыял-дэмакратыяў да сіянізму і анты-семітызму, у якой, моў, не ўспамінаецца аб існаванні «Бунду», што, моў, даводзіць, што Кацярынаслаўскі камітэт не ўсвядоміў ідэй аб неабходнасці самастойнай арганізацыі для яўрэйскага пралетарыяту. У сваім артыкуле Ленін абараняе Кацярынаслаўскі камітэт і заўважа, што сваімі нападамі «Бунд» дае вразумець РС-ДРП, каб яна не пасьмела нідзе арганізоўваць яўрэйскіх рабочых, не пасьмела да іх перасярэда зварацца, паміма «Бунду», без успамінавання аб «Бундзе».

мым сапраўдным чынам каваць зброю, якой будзе канчаткова разбіта ярма, што вісіць над расійскімі яўрэямі».

«Бунд», аднак, ня спыняў сваёй нацыяналістычнай палітыкі; як у прэсе, так і ў спецыяльных брашурах паранейшаму прапаведвалася, што яўрэйскі рабочы павінен мець асобную арганізацыю, і што гэта арганізацыя—«Бунд» павінна быць адзіным прадстаўніком яўрэйскага пралетарыяту. Бундаўская агітацыя вылася да другога з'езду РС-ДРП, дзе прадстаўнікі «Бунду» высунулі патрабаваньне, каб «Бунд» разглядаўся, як федэрацыйная частка РС-ДРП і як адзіны прадстаўнік яўрэйскага пралетарыяту. Пытанне «аб месцы «Бунду» ў партыі» выклікала на з'ездзе гарачыя спрэчкі, паглынуўшы некалькі пасяджэнняў. Увесь з'езд рапуча адхіліў патрабаваньне «Бунду» і прыняў наступную рэзалюцыю:

«Прымаючы пад увагу: а) што самае шчыльнае аб'яднанне яўрэйскага пралетарыяту з пралетарыятам тых рас, сярод якіх ён жыве, бязумоўна неабходна ў інтарэсах яго барацьбы за палітычнае і эканамічнае вызваленне; б) што толькі такое шчыльнае адзінства гарантуе сацыял-дэмакратыі поспех у барацьбе з усімі шавінізмам і антысемітызмам; в) што такое адзінства ніколі не выклічае самастойнасці яўрэйскага рабочага руху ва ўсім, што датычыць прыватных задач агітацыі сярод яўрэйскага насельніцтва, якія ствараюцца асаблівасцямі мовы і ўмовамі быту—другі з'езд Расійскай Сацыял-Дэмакратычнай Рабочай партыі выказвае сваё глыбокае перакананне, што перабудова арганізацыйных адносін паміж яўрэйскім і расійскім пралетарыятам на пачатках федэрацыі з'явілася б істотнай

перашкодай для больш поўнага арганізацыйнага збліжэння з'яўдзючых пралетараў розных рас і памянуча прынесла б вялікую шкоду інтарэсам усёга наогул і ў прыватнасці яўрэйскага пралетарыяту Расіі, і таму, рапуча адхіляючы, як бязумоўна неадпаведнае ў прынцыпе, усякую магчымасць федэрацыйных адносін паміж Расійскай Сацыял-Дэмакратычнай Рабочай партыяй і «Бундам», як не складанаю часткаю, з'езд устанаўляе, што «Бунд» займае ў адзінай Расійскай Сацыял-Дэмакратычнай Рабочай партыі становішча аўтаномнай складанай часткі, межы аўтаноміі якое павінны быць вызначаны пры вырашэнні агульна-партыйнага статусу» 3).

Так пастанавіў другі з'езд. Але прадстаўнікі «Бунду» не падпарадкаваліся гэтай пастанове, з'явіўшы пры гэтым, што, «прымаючы пад увагу адхіленне пункту аб тым, што «Бунд» неабмажован у сваёй дзейнасці ніякімі рабіннымі рамкамі і ўваходзіць у партыю ў якасці адзінага прадстаўніка яўрэйскага пралетарыяту, дэлегацыя «Бунду» заяўляе аб выступленні «Бунду» в РС-ДРП і пакідае з'езд».

Хутка пасля свайго выхаду з РС-ДРП «Бунд» пачаў весці барацьбу супроць РС-ДРП. У паведамленні аб выступленні «Бунду» в партыі заўважыцца аб тым, што расійскія сацыял-дэмакраты, ня маючы ўяўлення аб характары і змесце «Бунду» і аб яго вялікай гістарычнай ролі, адмовілі яўрэйскаму пралетарыяту ў праве на самастойную арганізацыю, ня гледзячы на тое, што яўрэйскі пралетарыят у моц сваіх гістарычных традыцый, павінен мець такую арганізацыю. «Бунд»—значыцца далей у гэтай справе—«патрабаваў для яўрэйскага пралетарыяту права мець такую арганізацыю, але адказ другога з'езду заключыўся ў тым, што ён анаішоў магчымым прапавець «Бунду» шаўковую яравачку для таго, каб ён сам на ёй навесіўся... З'езд быў гатоў паставіць «Бунд» у такіх умовах, каб ён вагінуў не адразу-ж на месцы, а паступова... Вось чаму «Бунд» быў прымушан выступіць. Сумна і жудасна толькі тое, што гэты сам па сабе сумны і жудасны факт выкліча жорсткую міжусобную вайну, якая цяпер напэўна разгарыцца».

Гэта адзін з ганейнейшых дакумантаў, выданых «Бундам» на працягу яго дзейнасці. З кожнага радку гэтага дакуманту нясе агульным нацыяналізмам і варожасцю да расійскага пралетарыяту.

3) Характэрна, што гэта рэзалюцыя была ўнесена Мартавым, які кінуў у 1895 г. лёзунг аб стварэнні самастойнай яўрэйскай рабочай партыі.

4) «Искра», № 51, 22-X, 1903 г. 5) М. Рафэу у сваёй кнізе «Открытие истории Бунда» (стар. 77) заяўляе, што «Бунд» успрыняў ідэй кнігі Леніна «Што рабіць?» і палажыў іх у аснову сваіх арганізацыйных форм. Гэта сцвярдженне далей не ўгаджаецца з тым, што сам Ленін пісаў у 1903 г. аб «Бундзе», што бундаўцы замест барацьбы з хістаннямі і ўхіламі таго часу, на якія Ленін дасканала вызначыў у сваёй кнізе «Што рабіць?», больш усіх паддаюцца ўхілам. Ітак, думка Леніна аб дзейнасці «Бунду» даляна на тая, якая была падана Рафэсам у 1922 годзе.

Што зрабіць, каб з поспехам рэалізаваць пазыку ў БССР

(Гутарка з начальнікам валютнага кіраўніцтва НКФ т. Гальперыным).

Гэта адзін з тых шматлікіх дакумантаў, якія выдаваліся «Бундам» у працэсе яго гісторыі і якія сёялі нацыяналістычныя настроі ў яўрэйскіх рабочых масах.

РС-ДРП вяла энэргічную барацьбу супроць бундаўскага нацыяналізму; хутка пасля выхаду «Бунду» з партыі ў «Искры» 4) з'явіўся артыкул Леніна «Становішча Бунду ў партыі», у якой даі дасканала аналіз бундаўскага нацыяналізму і зазначана, што ён узбуджае падварожнасць і недавер'е ў яўрэйскіх рабочых да неаўрэйскіх, распаўсюджваючы ўсякія хлусьлівыя весткі. Ленін заканчвае артыкул наступнымі словамі:

«Мы прышлі, такім чынам, да вываду, што ні лёгчыня, ні гістарычна, ні нацыяналістычныя довады «Бунду» ня вытрымліваюць ніякае крытыкі. Першад разбудро, узмацніўшы хістанні сярод расійскіх сацыял-дэмакраты і абасабленасць паасобных арганізацый, прайвіўся ў тым-жа кірунку і яшчэ нават мацней на бундаўцах. Замест таго, каб наставіць сваім лёзунгам барацьбу з гэтай гістарычна створанай (і разбудрам узмоцненай) абасабленасцю, яны ўввалялі не ў прыняцц, ухапіўшыся для гэтага за сафізмы наконт унутранае супярэчліваасці аўтаноміі, за сыянісцкую ідэй яўрэйскае нацыі. Толькі рапучае і простае прызнанне гэтай памылкі і агалашэнне паварту да збліжчя можа з'весці «Бунд» з таго памылковага шляху, на які ён стаў. 5) і мы пераконаны, што лепшы прадстаўнікі сацыял-дэмакратычных ідэй сярод яўрэйскага пралетарыяту рана ці позна прымусяць «Бунд» скіраваць са шляху абасабленасці на шлях да збліжчя».

Прадказаньне Леніна збылося: вялікія групы больш свядомых в яўрэйскіх рабочых пачалі змагацца супроць нацыяналізму бундаўскіх правадароў і выступалі з бундаўскай радыю для таго, каб рука аб руку з рабочымі іншых нацыянальнасцяў змагацца за вызваленне пралетарыяту.

4) «Искра», № 51, 22-X, 1903 г. 5) М. Рафэу у сваёй кнізе «Открытие истории Бунда» (стар. 77) заяўляе, што «Бунд» успрыняў ідэй кнігі Леніна «Што рабіць?» і палажыў іх у аснову сваіх арганізацыйных форм. Гэта сцвярдженне далей не ўгаджаецца з тым, што сам Ленін пісаў у 1903 г. аб «Бундзе», што бундаўцы замест барацьбы з хістаннямі і ўхіламі таго часу, на якія Ленін дасканала вызначыў у сваёй кнізе «Што рабіць?», больш усіх паддаюцца ўхілам. Ітак, думка Леніна аб дзейнасці «Бунду» даляна на тая, якая была падана Рафэсам у 1922 годзе.

ШЫРЭІ РАСПАЎСЮДЗІЦЬ ПАЗЫКУ

Поспех другое пазыкі індустрыялізацыі будзе поўнасьцю забяспечан, калі наокол пазыкі будзе шырока мабілізавана ўся саветская грамадзесць. Арганізацыйная форма гэтай работы—стварэнне і ажыўленне камісій садзейнічання.

Першад справай неабходна пазыкова падлічыну. Для гэтага на першым з'ездзе шырокае разлічэнне пазыкі ўзмагаецца ў тым, каб кожны мог бачыць, як добра пастаўлена гэта справа. Гэтае шырокае абслугоўванне ўсёй масы трымаўнікаў пазыкі ў часе тыражоў ужо практыкуецца і зараз. Так, на апошніх тыражах пазыкі ўзмац-

ці самую жорсткую барацьбу з усімі тымі, хто прабуе балбатнёю аб пазыкаўнасці размычкі рабочае клася з вёскаю, з сярэдняком, аб скасаванні НЭПу, цягнуць партыю назад ад пастаноў XV з'езду партыі.

Сход лічыць неабходным у далейшым правядзенне з неаслабым тэмпам індустрыялізацыі краіны, як асновы ўсяе нашае гаспадаркі, як асновы сувязі гораду з вёскаю, узмацнення нашай апоры на бедна-ту, пры дэсным самае з сярэдняком, пры адначасовым рапучым наступленні на кулака, няўхільнае правядзенне палітыкі партыі ў галіне ўздыму сельскае гаспадаркі праз аб'яднанне і ператварэнне дробных сыяніскіх гаспадарак у буйныя калектывы, на аснове новай тэхнікі, далейшай дапамогі да ўздыму вытворчасці індывідуальнай дробнай і сярэдняй сельскай гаспадаркі, дапамогі ўсё большаму і большаму яе каапераванню.

24 ліпеня адбыўся нечарговы сход валютнага КП(б)В гуты. На сходзе ставіла адно пытанне—абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б).

Дзякуючы правільнай пастаюўцы пытанья, дасканаламу раскладу мацэнаў сутнасці лёзунгу самакрытыкі, сход на сваёй дэлеватасці выявіў гістарычнай навінкай для арганізацыі.

У спрэчках выступіла 42 чалавекі. Характар спрэчак выключна насіў дэлавы змест. Кожны выступаючы, ня гледзячы на асоб, проста, дэлеваті ўскрываў недахопы.

Абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б) Загаварылі

Гута «Працы», Полацка аіругі)

24 ліпеня адбыўся нечарговы сход валютнага КП(б)В гуты. На сходзе ставіла адно пытанне—абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б).

Дзякуючы правільнай пастаюўцы пытанья, дасканаламу раскладу мацэнаў сутнасці лёзунгу самакрытыкі, сход на сваёй дэлеватасці выявіў гістарычнай навінкай для арганізацыі.

У спрэчках выступіла 42 чалавекі. Характар спрэчак выключна насіў дэлавы змест. Кожны выступаючы, ня гледзячы на асоб, проста, дэлеваті ўскрываў недахопы.

3) Характэрна, што гэта рэзалюцыя была ўнесена Мартавым, які кінуў у 1895 г. лёзунг аб стварэнні самастойнай яўрэйскай рабочай партыі.

4) «Искра», № 51, 22-X, 1903 г. 5) М. Рафэу у сваёй кнізе «Открытие истории Бунда» (стар. 77) заяўляе, што «Бунд» успрыняў ідэй кнігі Леніна «Што рабіць?» і палажыў іх у аснову сваіх арганізацыйных форм. Гэта сцвярдженне далей не ўгаджаецца з тым, што сам Ленін пісаў у 1903 г. аб «Бундзе», што бундаўцы замест барацьбы з хістаннямі і ўхіламі таго часу, на якія Ленін дасканала вызначыў у сваёй кнізе «Што рабіць?», больш усіх паддаюцца ўхілам. Ітак, думка Леніна аб дзейнасці «Бунду» даляна на тая, якая была падана Рафэсам у 1922 годзе.

4) «Искра», № 51, 22-X, 1903 г. 5) М. Рафэу у сваёй кнізе «Открытие истории Бунда» (стар. 77) заяўляе, што «Бунд» успрыняў ідэй кнігі Леніна «Што рабіць?» і палажыў іх у аснову сваіх арганізацыйных форм. Гэта сцвярдженне далей не ўгаджаецца з тым, што сам Ленін пісаў у 1903 г. аб «Бундзе», што бундаўцы замест барацьбы з хістаннямі і ўхіламі таго часу, на якія Ленін дасканала вызначыў у сваёй кнізе «Што рабіць?», больш усіх паддаюцца ўхілам. Ітак, думка Леніна аб дзейнасці «Бунду» даляна на тая, якая была падана Рафэсам у 1922 годзе.

4) «Искра», № 51, 22-X, 1903 г. 5) М. Рафэу у сваёй кнізе «Открытие истории Бунда» (стар. 77) заяўляе, што «Бунд» успрыняў ідэй кнігі Леніна «Што рабіць?» і палажыў іх у аснову сваіх арганізацыйных форм. Гэта сцвярдженне далей не ўгаджаецца з тым, што сам Ленін пісаў у 1903 г. аб «Бундзе», што бундаўцы замест барацьбы з хістаннямі і ўхіламі таго часу, на якія Ленін дасканала вызначыў у сваёй кнізе «Што рабіць?», больш усіх паддаюцца ўхілам. Ітак, думка Леніна аб дзейнасці «Бунду» даляна на тая, якая была падана Рафэсам у 1922 годзе.

Значную ролу ў пазыковай рэалізацыі пазыкі ў БССР

Па БССР

Чаму поп захпіў моладзь

ГОРКІ. (Уласны нар.) Адбылася раённая канферэнцыя бязбожнікаў. На канферэнцыі прысутнічала каля 100 чалавек.

Удзельнікі канферэнцыі завачылі, што ічэек бязбожнікаў у Горацкім раёне вельмі мала, а дзе яны ёсць, дык імі дрэнна віруюць.

Вясковае настаўніцтва, камсамольскія і партыйныя ічэйкі амаль зусім не праводзяць ніякай працы з насельніцтвам на антырэлігійнай тэмы.

Адначасова паны скарыстоўваюць усе магчымасці, каб паварнуць моладзь на свой бок. Так, поп Кацялеўскі арганізаваў у 50 чал. моладзі хор пад самымі бокамі партыйнай і камсамольскай ічэек. Час на занятках хору вельмі цікава скарыстоўваецца: 30 мінут на сьпеваы, 20 мін. на жмуркі і інш. гульні, 30 мін. на праповедзь, 20 мін. на лямоніху і інш. сюжэты.

Пара падумаць каму належыць аб антырэлігійнай працы **Стрыгоці.**

У саўгасе „Дварэц“ абкрадаюць сялян

БАБРУЙСК. (Ах нашага сельгора) На млыне ў саўгасе „Дварэц“, Бабруйскай акругі, супрацоўнікамі саўгасу на працягу двух год раскрадалася сялянскае збожжа, якое прывозілася для памолу. Супрацоўнікі саўгасу кожны дзень патаемным ходам кралі мuku і прадавалі яе дзесяткамі пудоў прыватніку.

У гэтым саўгасе ў мінулым годзе зніклі вельмі шмат бульбы, згодна прыёмных актаў вінакуранага заводу «Чырвоная Зорка».

У саўгасе поўным гаспадаром зьяўляецца бухгалтар, ён-жа і вясцір. Кіраўнік саўгасу п'янастае; у часе 10 гадавіняў яму разьбілі твар. РСІ трэба заглянуць у саўгас. **Селькор Кан**

Тав. Амбражунас—старшыня Гомельскага АВК

ГОМЕЛЬ. (Уласны нар.) Замест тав. Малаковіча, абранага сакратаром акругомау КП(б)У, пленум аповяцкага абраў старшынёй АВК тав. Амбражунаса П. І.

Адкрыцьцё вельпэдтэхнікуму

СЛУЦКАК. (Уласны нар.) Існуючыя ў Слуцку педэагагічныя курсы рэарганізаваныя ў Вельпэдтэхнікуму.

ВЕСТКІ З МЕСЦІ

— ЛЕС АДПУНІЧАЕНІА ў ЛА-

ВЁСКА НА ШЛЯХУ

ДА НОВАГА БЫТУ

Гуляня на паветры

Вясковы гарманісты

Сялянка танцуе казачка з падшэфным чырвонаармейцам

Культурнае гуляньне сялян 20 вёсак, гуляньне без самагону, без гарэлки, на аснове самадзейнасці, на аснове змычкі в рабочымі-шэфамі. Барысаўскі райком КП(б)У падрыхтаваў гэтае гуляньне вёсак раёну, як першую спробу ўжывання новых форм масавай працы на вёсцы.

Месцам абрані лес каля вёскі Неманіцы ў 6-ці вярстах ад гараду. Днём гуляньня—падзеньне. 29 ліпеня. Неспакойную ноч перажылі камсамольцы вёскі Неманіцы; некалькі раз в трыгогай прачыналіся актывісты Нова-Барысаўскіх заводаў, падбігаючы да вакна і настойліва вышучаючы сумнае, шэрае неба.

Ці не падвядзе прырода, ці не сарве яна культурнае гуляньне на вёсцы? На працягу тыдня шмат хто марыў аб ім, і раптам лівеня.

На сьвітанні бліснула сонца, і яго гарачыя шматабяцваючыя праменьні ўварваліся ў кватэры нова-барысаўцаў, у старэйнія хаты в.Неманіц, усяляючы бадзёрнасць і ўпэўненасць, прадракаючы прыгожы, гарачы летні дзень.

Зьніклі хмары, над раёнам нависла сьветла-блакітнае склячэньне неба.

Прырода пайшла на сустрэчу. Капрызнае надвор'е змялілася над арганізатарамі гуляньня.

Дзіўны куток выбралі для гуляньня. Уявецца сабе вялікую вядзюную палянку, ашрабаваную цёмна-зялёным лясным поясам. Вялікі скопаны луг—на ваколіцы сасновай дубровы.

Чалавечыя рукі крыху прыстасавалі гэты прыродна-багаты куток для сваіх мэт, унеслі сюды элементы культуры. Хутка абсталывалі эстраду, пабудавалі галінакмі ўпрыгожаную арку, прыгэвалі сталы і лэўкі; вясковая камсамолька наладзіла некалькі вялікіх драўляных савецкіх зорак.

Разьведку—ці не пара зьбірацца. А в імі прышоў хатні вясковы аркестр—скрыпка, гармонік і бубен.

Прыплёўся зранку і стары дзед, разьлётся ў цяньку, даверыўшы сваё цела гарачым праменьням сонца, і заснуў пад мэляхалічныя гукі піськівай скрыпкі.

Скрыпка не падпарадкавалася няўмелым нальцам вясковага музыкі і доўга, доўга выпускала сумныя, журботныя трэлі.

Далёка на дарозе загрымеў бубен. На чале са сваім аркестрам вясковая моладзь стракатай калёнай пайшла на сустрэчу шэфам.

Спаткаліся, абмяняліся прывітаньнямі і злучыліся ў адзін прыцельскі атрад. Гарадзкі аркестр з мясцовых «рабсаўцаў» вельмі падобны да музыкаў пляюбай вечаарны, зайграў спатканьне, яму адказала вясковае трыо—сваясаблівы сымфанічны аркестр.

Усё больш і больш людзей прыбывала на поле. На фурманках прыехалі шэфы—рабочыя заводаў Домбала, «Камінтэрн» і Леніна. З усіх бакоў валіў народ: бабы-маладухі, скорчаныя бабулькі, дзяўчаты, якія ўбраліся ва усё лепшае, што ёсць у хаце, хлопцы ў выглянцаваных ботах з вялікім «галіфе» і дзедці... Шмат дзяцей усіх узростаў, пачынаючы ад плаксівых грудных і канчаючы шумлівымі падроскамі.

Прышла і лясная ахова—з суседняга лясніцтва.

З боку за рэчкай прадавалі на сенажаці. Сяляне, чакаючы дажджу, не давяраючы капрызнай прыродзе, сьляшаліся пакончыць з дугамі. Але яны кінулі работы, сьляшаліся на сьвята, пачуўшы прызмўны грукат бубна.

Прышоў і атрад чырвонаармейцаў, спатканы шэфамі і сялянствам.

Чульліва і сардэчна-простая была гэта сустрэча на дарозе. Гучнымі «ура» віталі сяляне Чырвоную армію, запрашалі яе ўдзельнічаць у сьвяце і, злучыўшыся ў доўгую калёну, павярнулі на ўскраек лесу.

Рабочыя... сяляне... чырвонаармейцы... Больш няма каго чакаць. Народнае гуляньне распачалося

Беларусі ад беланалыкаў і тыднёў абароны.

Успомнілі аб уціску беланалыкаў, аб душоўках, аббіваньнях, праклятым «двадзесьці пенц» не забыліся і аб пагрозе вайны, аб імперыялістых, якія перапакладваюць будаўніцтву Савецкага Саюзу.

Гаварылі прадстаўнікі раённых арганізацый, Чырвонай арміі, рабочыя шэфы, сяляне. Трэба ўзмацніць саюз рабочых і сялян, сёнешняе гу-

Лётарэя на гуляньні

ляньне павінна дапамагчы гэтай справе.

Чакаючы пясіджэньня шмат хто пашоў у лес. Гукі «Інтэрнацыяналу» ўстрыжылі гуляюшых.

Цесным калёном акружыў натоўп дарослых і дзяцей імправізаваныя ўстрыжылі гуляюшых.

Усім арганізацыям Асоавія-хіму БССР

ПАВАЖАНЫЯ ТАВАРЫШЫ

Да гэтага часу ўсе матарыялы аб рабоце нашай арганізацыі або асьвятляліся ў цэнтральных беларускім друку ад выпадку да выпадку, або зусім не асьвятляліся. Усё гэта адбывалася не на віне нашага друку, які заўсёды вельмі хвотна ішоў на сустрэчу з хутчай за ўсё па нашай

новай эстраду в сьвежых, смалістых дошак. Заціхлі нават шумлівыя дзедці. Толькі плаксівае неспакойнае дзіця перабіла грудзі маткі, якая захапілася правамі і забылася аб сваім абавязку.

Стары дзед, які нядаўна працнуўся, хлопцаў на плячы свайго суседа в заводу «Камінтэрн», радуецца таму, што ён, нарэшце, знайшоў слухача, і ў соты раз расказваў аб палляках, забіўных яго двух омыю.

— Ці будзе вайна, браточак?... Табе лепш ведаць... Ці прыдуць зноў «канарыкі»?

Рабочы сьмяяўся... «Мы ня ведаем, калі гэта будзе, можа праз год, можа праз пяць. Але рыхтаванца трэба, работай на палёх і на заводах умацоўваць абарону краіны».

Роля гарадзкіх арганізатараў закончылася. На чарзе—вольная творчасць і ініцыятыва. Сьвята страціла ўсе рысы арганізаванасці, загадзя падрыхтаванага гуляньня.

Яно прыняло характар непасродка народнага вясельля, сапраўднай змычкі рабочага і селяніна.

Зьнікла афіцыйная нацягнутасць і халадок спатканьня незнамых, чужых адзін другому людзей розных прафэсій, розных узростаў, розных груп.

Шмат ажыўленьня і радасці ўнёс балалаечны аркестр рабочых заводу «Камінтэрн», які ўзварушыў усю масу прысутных.

За ім пайшлі вясковыя гарманісты. Валы, крававік, тустэй, вятгерка. Влізкія зьявіліся матывы. На ўсім прасторы зьявілася поля закружыліся парачкі скакаўшых.

Рабочы «домбалевец»—з высокай доўганагой вясковай дзяўчынай, чырвонаармеец—з вясёлай жартаўніцай заводу «Камінтэрн», камсамолец, які зухавата прытупівае ботамі,—з мясцовай сялянкай. Вясковы аркестр, вясковае трыо, гарадзкія музыкі зьмянялі адзін другога.

Жыва запрацавала лётарэя. Влізкі натоўп асадуў бубот і штурмаваў стомленых прынахмылкаў.

Гадаўну навад зусім незнамым людзі прыцельскімі групамі ўсеялі лясныя паланкі. Вясковыя аргани-

Хутка склалі сьпісы ўдзельнікаў, падрыхтавалі прызы (папяросы, мыла).

Тысячны натоўп агуртаваўся вакол эстрады, падштурхваючы, заавочваючы гарманістых. Некаторыя в удзельніках хутка здавалі пазычкі. Імі аўладада зьбянтэжанасьць, анямелі рукі.

— Тысячы вачэй сьвідравалі мяне—ледзь вытрымала—прыналася потым атрымаўша я другі прыз вясковай гарманістка, маладая задорная Хвядора Буйло:

Некаторыя сьмелыякі вытрымалі да канца, зухавата перабіраючы паль дамі клавійны гармоніка. Матывы нескладаныя, прымітыўныя, але кожны імкнуўся выканаць іх, як мага лепш, як мага выразней. Першы прыз атрымаў селянін Касы.

Конкурсы скакуноў. Дошкі эстрады задрывалі пад нагамі скакаўшых Дзяўчынка гадоў дзесяці удала і сьмела праскакала «барыню», выкідаўшы бурныя крыкі натоўпу. Яе зьмяніў селянін, за ім домбалевец, потым чырвонаармеец. Вольная творчасць, вольная ініцыятыва.

Першы прыз атрымала дзяўчынка Порува, другі—селянін Каваленка. Паказалі сваё мастацтва і вясковыя фізкультурнікі.

Да пазьняга вечару кіпелі вясельлем і бурным гоманам поле і лес. І толькі калі сонца захавалася за кругавідам, пачалі разыходзіцца.

Агульным настрой выказала Хвядора Буйло.

«На было-б гэтай гуляніі, хадзілі-б нашы хлопцы п'янымі па вёсцы і білі-б вокны, а бабы і мужыкі сьдзелі-б на прызбах, або адбівалі-б паклоны перад абменам царквы».

Народнае культурнае гуляньне без паноўкі без панаюўшчынны, сумесна з шэфамі—гэта ня толькі адзін з спосабаў умаценьня сувязі гараду і вёскі, але—першы крок на шляху пераважнай паратыцы на вёсцы.

У прэзыдыуме ЦВК БССР

Падрыхтоўчая праца да перавыбару саветаў

Заслухан даклад Цэнтральнай Выбарчай Камісіі аб падрыхтоўчай працы да перавыбару саветаў.

Прэзыдыум ЦВК прыняў да ведама праробленую ў гэтай галіне падрыхтоўчую работу і даручыў арганізацыйнаму аддзелу распрацаваць праекты пастаноў аб нормах выбару дэпутатаў у гарадзкія саветы і аб узаемаадносінках паміж гарадзкімі выбарчымі камісіямі акруговых гарадоў і акруговымі выбарчымі камісіямі; Цэнтральнай Выбарчай Камісіі па атрыманьні з ЦВК Саюзу ССР прыблізных тэрмінаў перавыбару саветаў распрацаваць плян правядзеньня кампаніі ў БССР.

Праца прыёмнай ЦВК

У мэтах паліпшэньня абслугоўваньня наведвальнікаў, якія зьвяртаюцца ў прыёмную Прэзыдыуму ЦВК, наркаматы і іншыя цэнтральныя ўстановы, прэзыдыум ЦВК пастанавіў: арганізаваць пры прыёмнай ЦВК папярэдні разгляд заяў і просьб прыватных асоб з удзелам адказных прадстаўнікоў аднаведных наркаматаў і цэнтральных устаноў пах старшынствам загадчыка прыёмнай ЦВК; абавязваць усе наркаматы і цэнтральныя ўстановы праводзіць рэгулярны прыём наведвальнікаў у сваіх установах, выдзеліўшы для гэтага, а таксама для сувязі з прыёмнай ЦВК, адказных таварышоў (намеснікаў наркомаў, членаў навадзей, інспэктароў ці роўных ім асоб); прапанаваць усім акруговым і раённым выканаўчым камітэтам, гарадзкім, месцачковым і сельскім саветам вызначыць у сімб час і сталы парадак прыёму наведвальнікаў членамі саветаў і выканаўчых камітэтаў; пачынаючы зьяўляць працу прыёмнай ЦВК з рэдакцыямі газет для высвятленьня працы прыёмнай і наасобных фактаў бюракратызму і цяглава.

Сьледзтва па справе тав. Дудзіч

Прэзыдыум ЦВК прыняў да ведама паведамленьне час. вык. аб наркам'юсту БССР і пракурора рэспублікі тав. Гохмана аб тым, што сьледзтва для прыцягненьня да судовай адказнасці вінаватых па справе тав. Дудзіч закінчавалі. Прынята таксама да ведама паведамленьне намесніка старшыні Мазырскага акрыканому тав. Цыганкова, што в боку Мазырскага АБК прынята рэд мэрапрэменстваў да азда-раўленьня сталовішча працы ў двух раёнах—Тураўскім і Жыткавіцкім, Мазырскае акругі, згодна пастаноў прэзыдыуму ЦВК ад 31-га мая 1928 г.

Прэзыдыум ЦВК застанавіў, што частка в гэтых мэрапрэменстваў была прынята Мазырскім АБК у свой час пасля паведамленьня в боку тав. Дудзіч аб ненармальнасцях і злачынах.

Аб парадку дысцыплінарнай адназначыці

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў пазачэньне аб парадку дысцыплінарнай адназначыці.

Згодна палажэньня дысцыплінарнага пакараньня наладаюцца на ўсіх службовых асоб в ўчыненьня імі недагледжы і правінасплі, якія не прадугледжаны правіламі ўнутранага распарадку ў тых

— ЛЕС АДПУШЧАЕЦА У ЛАГОЎСКІМ ЛЯСНІЦТВЕ (Меншчына) ў першую чаргу знаёмым. Каб атрымаць некалькі дрэў, треба запісацца ў чаргу. Атрымаць лес магчыма праз два тыдні. Між іншым, андэмія памочніка зьявілася атрымліваюць лесарубчыны білет пасля заняткаў — вечарам. На пратэсты сялян, чаму знаёмых атрымліваюць білеты без чаргі, памочнікі лясніцтва адкасаў:

— Кому хачу, таму і адпуская лес. (Наш селькор Р.)

— ПАШЫРАЕЦА ПРАЦКАЛЕКТЫЎ ПАНЧОШНІЦ у Слуцку на 25 чал. Усяго ў працкалектыве будзе працаваць 65 чал. Калектыў будзе пацкам забяспечан збытам прадукцыі на мясцовым рынку. (Уласны карэспандэнт).

— П'ЯНСТВУЕ, БУЯНІЦЬ І ХОДЗІЦЬ У ЦАРКВУ АБО У СЫНАГОГУ моладзь гораду Дуброўна (Аршаншчына). Робіцца гэта таму, што моладзі няма дзе скарыстаць вольнага часу. На акрынах гораду зусім не разгорнута культурна-асветная праца. Сродкаў, якія адпускаяцца на клуб, хлава (?) толькі на ўтрыманьне загадка і партыўнага клубу. Існуе адзіны (?) толькі кааперацыйны гурток, але... і той ня мае членаў. Клуб зьявіцца ня больш як 15 чал.

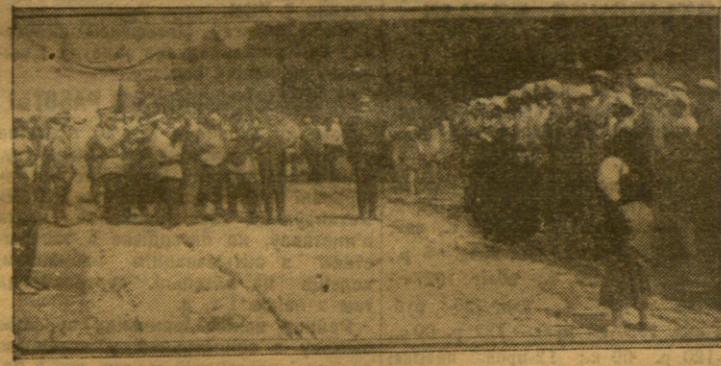
Адказны працаўнік не заходзіць у клуб і ня цікавіцца яго працай. (Наш селькор Лішанкоў).

— ЛЕСАМАТАР'ЯЛ У ЖОДЗІНСКІМ СЕЛЬСАВЕЦЕ, Смалявіцкага раёну (Меншчына), які вывезен для пабудовы школы, ляжыць пад карой і гніе. Між іншым школа сьвета будавецца на будзе. Сельсавет ня прымае ніякіх мер для захаваньня лесаматар'ялу. (Наш селькор Маркевіч).

— ВЫДАЕЦКА КРЭДЫТ КАМУ ПАПАЛА Ухвалскім сел.-гасп. Kredytnым таварыствам (Аршаншчына). Старшыня выдае грошы без ведама членаў таварыства і каму толькі хоча. Бяднае ведаць дзяка атрымаць Kredyt. Прыходзіцца за Kredytам хадзіць разоў двасяць, а то і больш. Знаёмых старшын Kredyt атрымліваюць на больш доўгія тэрміны, чым незнаёмых. (Наш селькор Араты).

завяваўся збожжа ў асенняй пасейнай кампаніі гэтага году мае вялікае гаспадарчае і памітычнае значэньне.

Першымі прышла моладзь з вачо-лічных вёсак. Прышла з раіцы на

Суотрэча вайсковых шэфэў

Горацкія будні

Акадэмія, будуючы новыя будынікі, закупіла лесаматар'ял у Калінінскім камбінаце. Калі гэты лесаматар'ял прыбыў, яго не прагледзелі і прынялі.

На дагаворы ад 29-VII-27 г. камбінаат абавязваўся даставіць дошкі і гатунку па цане 1 р. 08 к. за куб. фут, а паступішы матар'ял аказаўся ня першага, а 2-га і 3-га гатунку. Складзі камісію, якая знайшла, што камбінаат парушыў дагавор праз шэсьць месяцаў пасля атрымання дошак. У выніку ў акадэміі страта на 1076 р. 14 к.

Акадэмія парашыла перайсьці на горф. Рэктар акадэміі Козыраў (горысты па асьвене) паехаў і купіў машыны для торфазадабываньня. Прыбушы часткі машыны эвалілі ў кучу. Камісія, складзеная для правэркі машыны, сказала: «машыны закіданы ў складзе другімі рэчамі, на ручаемся за іх паўнату і цэласць, треба злажыць машыну, тады будзем ведаць усё яе часткі».

Рабочыя... Больш німа каго чакаць. Народнае гуляньне распачалося ўрачыстым пасаджэньнем, прысьвечаным 8-годавю вызваленьня

Між тым асьвятленьне работы ўсіх арганізацый Асаваіхіму вельмі важна для большага абмену практыкай як паміж акругамі, так і пазавымі ічэйнамі, напрыклад, Мазыршчыны з Віцебшчынай і г. д.

Ці павінны мы запюніць гэты пра-бел?

Так, павінны, і як найхутчэй.

Ц. Савет Беларусаваіхіму лічыць неабходным, каб гэта мерапрыемства знайшло самы жывейшы водгук ва ўсіх нашых арганізацыях.

На старонках цэнтральнага аргану ЦК КП(б)Б, газэты «Зьвязда», Ц. Савет будзе рэгулярна даваць усё матар'ялы як справачнага парадку, так і аб рабоце арганізацый. Дзяля таго, каб матар'ялы аб нашай рабоце рэгулярна паступалі ў рэдакцыю, ЦС зварачаецца да вас, каб ператварыць гэта ў рэальную сапраўднасьць. Матар'ялы можна пасылаць або непасрэдна ў рэдакцыю памятнай газэты, або ў Беларусаваіхім, як для арганізацыі будзе зручней.

Адначасова Ц. Савет лічыць, што, зьявішчы матар'ялы ў газэце, але не скарыстоўваючы іх, бо ня ўсе ічэйкі маюць газэту «Зьвязда», мы не атрымаем таго, чаго хочам і што треба для карысьці нашай практычнай работы.

Таму мы лічым зусім сьвячасовым паставіць пытаньне аб тым, каб кожная ічэйка нашай арганізацыі мела гэту газэту кожны дзень тым больш, што матар'ялыная магчымасьць у сучасны момант гэта дазваляе.

Ц. Савет упеўнен, што з жніўня м-ца, калі пачнецца падрыхтоўка да ўдзелу ў манэўрах і да дня ўраджая, нашы арганізацыі пачнуць рэгулярную падпіску на газэту «Зьвязда» і будуць пасылаць свае матар'ялы для друкаваньня ў ёй.

Газэта «Зьвязда» павінна быць у кожнай ічэйцы Асаваіхіму. З таварыскім прывітаньнем нам, старшым ЦС Асаваіхіму БССР ДРЫЛЕНАК.

Тадгуну навад зусім незнаёмых людзей прыяцельскімі групамі ўсёлі лясныя палынкі. Вясковыя арганізатары прыдумалі конкурс гарманістых і танцораў.

Між тым асьвятленьне работы ўсіх арганізацый Асаваіхіму вельмі важна для большага абмену практыкай як паміж акругамі, так і пазавымі ічэйнамі, напрыклад, Мазыршчыны з Віцебшчынай і г. д.

Ці павінны мы запюніць гэты пра-бел?

Так, павінны, і як найхутчэй.

Ц. Савет Беларусаваіхіму лічыць неабходным, каб гэта мерапрыемства знайшло самы жывейшы водгук ва ўсіх нашых арганізацыях.

На старонках цэнтральнага аргану ЦК КП(б)Б, газэты «Зьвязда», Ц. Савет будзе рэгулярна даваць усё матар'ялы як справачнага парадку, так і аб рабоце арганізацый. Дзяля таго, каб матар'ялы аб нашай рабоце рэгулярна паступалі ў рэдакцыю, ЦС зварачаецца да вас, каб ператварыць гэта ў рэальную сапраўднасьць. Матар'ялы можна пасылаць або непасрэдна ў рэдакцыю памятнай газэты, або ў Беларусаваіхім, як для арганізацыі будзе зручней.

Адначасова Ц. Савет лічыць, што, зьявішчы матар'ялы ў газэце, але не скарыстоўваючы іх, бо ня ўсе ічэйкі маюць газэту «Зьвязда», мы не атрымаем таго, чаго хочам і што треба для карысьці нашай практычнай работы.

Таму мы лічым зусім сьвячасовым паставіць пытаньне аб тым, каб кожная ічэйка нашай арганізацыі мела гэту газэту кожны дзень тым больш, што матар'ялыная магчымасьць у сучасны момант гэта дазваляе.

Ц. Савет упеўнен, што з жніўня м-ца, калі пачнецца падрыхтоўка да ўдзелу ў манэўрах і да дня ўраджая, нашы арганізацыі пачнуць рэгулярную падпіску на газэту «Зьвязда» і будуць пасылаць свае матар'ялы для друкаваньня ў ёй.

Газэта «Зьвязда» павінна быць у кожнай ічэйцы Асаваіхіму. З таварыскім прывітаньнем нам, старшым ЦС Асаваіхіму БССР ДРЫЛЕНАК.

Тадгуну навад зусім незнаёмых людзей прыяцельскімі групамі ўсёлі лясныя палынкі. Вясковыя арганізатары прыдумалі конкурс гарманістых і танцораў.

Між тым асьвятленьне работы ўсіх арганізацый Асаваіхіму вельмі важна для большага абмену практыкай як паміж акругамі, так і пазавымі ічэйнамі, напрыклад, Мазыршчыны з Віцебшчынай і г. д.

Ці павінны мы запюніць гэты пра-бел?

Так, павінны, і як найхутчэй.

Ц. Савет Беларусаваіхіму лічыць неабходным, каб гэта мерапрыемства знайшло самы жывейшы водгук ва ўсіх нашых арганізацыях.

На старонках цэнтральнага аргану ЦК КП(б)Б, газэты «Зьвязда», Ц. Савет будзе рэгулярна даваць усё матар'ялы як справачнага парадку, так і аб рабоце арганізацый. Дзяля таго, каб матар'ялы аб нашай рабоце рэгулярна паступалі ў рэдакцыю, ЦС зварачаецца да вас, каб ператварыць гэта ў рэальную сапраўднасьць. Матар'ялы можна пасылаць або непасрэдна ў рэдакцыю памятнай газэты, або ў Беларусаваіхім, як для арганізацыі будзе зручней.

Адначасова Ц. Савет лічыць, што, зьявішчы матар'ялы ў газэце, але не скарыстоўваючы іх, бо ня ўсе ічэйкі маюць газэту «Зьвязда», мы не атрымаем таго, чаго хочам і што треба для карысьці нашай практычнай работы.

Таму мы лічым зусім сьвячасовым паставіць пытаньне аб тым, каб кожная ічэйка нашай арганізацыі мела гэту газэту кожны дзень тым больш, што матар'ялыная магчымасьць у сучасны момант гэта дазваляе.

Ц. Савет упеўнен, што з жніўня м-ца, калі пачнецца падрыхтоўка да ўдзелу ў манэўрах і да дня ўраджая, нашы арганізацыі пачнуць рэгулярную падпіску на газэту «Зьвязда» і будуць пасылаць свае матар'ялы для друкаваньня ў ёй.

Газэта «Зьвязда» павінна быць у кожнай ічэйцы Асаваіхіму. З таварыскім прывітаньнем нам, старшым ЦС Асаваіхіму БССР ДРЫЛЕНАК.

Тадгуну навад зусім незнаёмых людзей прыяцельскімі групамі ўсёлі лясныя палынкі. Вясковыя арганізатары прыдумалі конкурс гарманістых і танцораў.

Між тым асьвятленьне работы ўсіх арганізацый Асаваіхіму вельмі важна для большага абмену практыкай як паміж акругамі, так і пазавымі ічэйнамі, напрыклад, Мазыршчыны з Віцебшчынай і г. д.

Ці павінны мы запюніць гэты пра-бел?

Так, павінны, і як найхутчэй.

Ц. Савет Беларусаваіхіму лічыць неабходным, каб гэта мерапрыемства знайшло самы жывейшы водгук ва ўсіх нашых арганізацыях.

На старонках цэнтральнага аргану ЦК КП(б)Б, газэты «Зьвязда», Ц. Савет будзе рэгулярна даваць усё матар'ялы як справачнага парадку, так і аб рабоце арганізацый. Дзяля таго, каб матар'ялы аб нашай рабоце рэгулярна паступалі ў рэдакцыю, ЦС зварачаецца да вас, каб ператварыць гэта ў рэальную сапраўднасьць. Матар'ялы можна пасылаць або непасрэдна ў рэдакцыю памятнай газэты, або ў Беларусаваіхім, як для арганізацыі будзе зручней.

Адначасова Ц. Савет лічыць, што, зьявішчы матар'ялы ў газэце, але не скарыстоўваючы іх, бо ня ўсе ічэйкі маюць газэту «Зьвязда», мы не атрымаем таго, чаго хочам і што треба для карысьці нашай практычнай работы.

Таму мы лічым зусім сьвячасовым паставіць пытаньне аб тым, каб кожная ічэйка нашай арганізацыі мела гэту газэту кожны дзень тым больш, што матар'ялыная магчымасьць у сучасны момант гэта дазваляе.

Ц. Савет упеўнен, што з жніўня м-ца, калі пачнецца падрыхтоўка да ўдзелу ў манэўрах і да дня ўраджая, нашы арганізацыі пачнуць рэгулярную падпіску на газэту «Зьвязда» і будуць пасылаць свае матар'ялы для друкаваньня ў ёй.

Газэта «Зьвязда» павінна быць у кожнай ічэйцы Асаваіхіму. З таварыскім прывітаньнем нам, старшым ЦС Асаваіхіму БССР ДРЫЛЕНАК.

Вясковы аркестр ідзе на гуляньне

Работа ёсьць, але аб ёй ня ведаюць рабочыя

(Эльвод, Менск)

За час з 1-га кастрычніка 1927 г. да сёньняга дня нашым шэфтаварыствам, якое шэфтуе над Астрашніцкім сельсаветам, зроблена ня мала ў справе дапамогі сялянам. Так, напрыклад, у гэту вясну шэфтаварыствам зрабіла выезд у падшэфны сельсавет з кузьняй і, такім чынам, мы дарма накіравалі бяднейшаму сялянству плугі і бароны. Потым мы арганізавалі пры сельсавеце машынае таварыства.

Але побач з гэтым шмат чаго яшчэ ня зроблена. Першае, гэта тое, што ніводнага разу на агудных сходах рабочых ня ставілася пытаньне аб шэфстве і многія рабочыя яшчэ ня ведаюць, што такое шэфства, што робіць шэфтаварыства на вёсцы, куды ідуць членскія ўзносы і г. д.

Але побач з гэтым шмат чаго яшчэ ня зроблена. Першае, гэта тое, што ніводнага разу на агудных сходах рабочых ня ставілася пытаньне аб шэфстве і многія рабочыя яшчэ ня ведаюць, што такое шэфства, што робіць шэфтаварыства на вёсцы, куды ідуць членскія ўзносы і г. д.

шы час паставіць гэта пытаньне на абгаварэньне рабочых.

Другое балючае месца тое, што да гэтага часу саюз ня прымаў ніякага ўдзелу ў шэфрабоце, і паколькі мне вядома, ня ведае нават, хто знаходзіцца ў бюро шэфтаварыства.

Требя адзначыць, што адбіваецца на рабоце і тое, што да яе кепска адносіцца падшэфны сельсавет. Быў такі факт: 21-га студзеня г. г. мне давялося паехаць у падшэфны сельсавет рабіць даклад і, ня глядзячы на тое, што старшыня сельсавету абяцаў падрыхтаваць сход, а я прыехаўшы яго ў вёсцы зусім не знайшоў. Ёсьць і такія выпадкі, калі грошы, якія адпускаяцца на літаратуру ці хату-чытальню, скарыстоўваюцца не па прызначэньні.

Рабкор С. Б.

бонны асоб з учыньнямі імі педэгагі і правінасьці, якія не прадугледжаныя правіламі ўаутракага распарадку ў такіх выпадках каалі па ступені важнасьці гэтых педэгагі і правінасьці асобы і аргані, якія маюць права накладаць дысцыплінарныя пакараньні, або судова-сьледчыя органы, пракурорскі вагядці Рабоча-Сялянская Інспекцыя—па-ліцаць, што треба караць ня ў судовым а ў дысцыплінарным парадку.

Дысцыплінарныя пакараньні накладваюцца службовымі асобамі і арганамі, якіх назначаюць або выбіраюць на даную пасаду. Накладацца могуць наступныя дысцыплінарныя пакараньні: вымова, вымова з папярэджаньнем, перамяшчэньне на іншую пасаду, а таксама звальненьне з пасады па згодзе з РКК.

Водпускі членам прэзы-дыуму ЦВК

Прэзыдыум ЦВК паставіў даць з 1-га жніўня г. г. водпускі членам прэзыдыуму ЦВК: т. т. Амаровічу А. Прышчэпаву З.—месячны водпуск тав. Іцкевічу С.—паўтарамесячны.

Прывітаньне ССК БССР

У дзень юбілею 10-годзьдзя 10-сай Чырвонаштандарнай стралковай дывізіі байцы, на-мандзіры і палітрацаўнікі ў ва-шаў (асобе вітаюць працоўных БССР і просіць перадаць, што мы ў сваёй штодзённай вучобе ўзмацняем баявую здольнасьць з тым, каб па першым закліку рабоча-сялянскага Ураду і каму-ністычнае партыі пайсьці на во-рагаў і яшчэ раз упісаць у гі-сторыю дывізіі старонні адвагі герайства за справу абароны працоўных СССР і яго бастыёну БССР.

Няхай жыве БССР! Няхай жыве Чырвоная армія, абаронца рабочых і сялян! Няхай жыве УсеКП(б)—правадыр і арганізатар першае ў сьвеце Савецкае дзяржавы!

Ураджайнасьць хлеба ў Беларусі можна павялічыць у ТРЫ разы

500.000 пудоў угнаеньня для патрэб сялянства.—Сьваячасова падрыхтавацца да засеваў азімага кліну

Надходзячая асенняя пасейная кампанія гэтага году мае вялікае гаспадарчае і памітычнае значэньне.

Вывілі асенняга засеваў зьявіцца паказальнікам, паколькі мы добра падрыхтаваны, каб правільна вырашыць задачы, якія ставяць перад намі вараз партыя і савецкая ўлада.

У нас на Беларусі, як раней, гэтак і цяпер, уласнага хлеба для пракармленьня ўсяго насельніцтва ад ураджая да ўраджая не хапае. Хлеб заўсёды ў паўнай колькасьці прывозілі ў Беларусь з іншых мясцовасьцяў Савецкага Саюзу. Гэтае становішча зьяўляецца непармальным, яно мае свой адбітак на ўсіх гаспадарчых мерапрыемствах. Нараканьні на копскую глебу і на кліматычныя ўмовы ў нашы часы не апраўдваюць нікай ураджайнасьці нашых палёў і слабой прадукцыйнасьці нашай сельскай гаспадаркі. Пры належных уважлівых адносінах да сельскай гаспадаркі ўра-

прыкладам гэтага можа быць Нямецчына. Там ёсьць масцовасьці, па якасьці глебы і па кліматычных умовах падобныя да нашых палёў. І вось там, дзякуючы культурнаму вядзеньню гаспадаркі, ураджайнасьць перавышае амаль у тры разы ўраджайнасьць нашай гаспадаркі.

Галоўнай прычынай слабой вытворчасці збожжа ў нашай сельскай гаспадарцы зьяўляецца адста-лакі спосаб вядзеньня яе і параўнаўча недастатковы азімы клін.

Тыя труднасьці, якія на працягу апошняга часу мы мелі на хлебным рынку, тлумачаць нам, што на асеннюю пасейную кампанію бягучага году мы павінны зьявіць асаблівую ўвагу.

Мы павінны ў гэту кампанію дабіцца максымальнага павялічэньня агуднай пасейнай плошчы, замацаваньня і павялічэньня росту калгасаў, саўгасаў і розных прасцейшых вытворчых аб'яднаньняў, паліпшэньня якасьці пасейнага

Требя накіраваць усю ўвагу на тое, каб перш за ўсё не заста-лі ніводнага кавалку азімых палёў не засеяным.

Рад практычных мерапрыемстваў павінен быць накіраваны да павялічэньня ўраджайнасьці азімых хлябоў і наогул павышэньня ўраджайнасьці ўсіх пасейных культур сельскае гаспадаркі.

Адным з мерапрыемстваў па ажыццяўленьні гэтай задачы зьяў-ляецца паліпшэньне сыстэмы вяд-зеньня сельскай гаспадаркі, леп-шая апрацоўка глебы шляхам ужы-ваньня сельска-гаспадарчых машын і прылад, паліпшэньня ўраджай-насьці глебы пры дапамозе штуч-ных угнаеньняў і ўжываньня вы-сока-гатунковага насення.

Тыя гаспадаркі, якія карыста-юцца яшчэ трохпалёўкай, павінны ўсімі сіламі імкнуцца да пераходу на шматпалёўе.

зьявіць пытаньне аб тым, каб кожная ічэйка нашай арганізацыі мела гэту газэту кожны дзень тым больш, што матар'ялыная магчымасьць у сучасны момант гэта дазваляе.

Каб дапамагчы сялянству за-бясьпечыць свае гаспадаркі належ-нымі сельска-гаспадарчымі прыла-дамі і нарочна падарыць ім са-вельнае і выдатнае насенне, мы павінны пачаць з арганізацыі спецыяльнага фонду для закупкі і перавозкі высока-гатунковага насення. Мы павінны пачаць з арганізацыі спецыяльнага фонду для закупкі і перавозкі высока-гатунковага насення. Мы павінны пачаць з арганізацыі спецыяльнага фонду для закупкі і перавозкі высока-гатунковага насення.

Паліпшэньню спосабу вядзеньня сельскай гаспадаркі і павялічэньню засеваў павінна таксама дапамагчы кантрактыцы, Кантракты будуць заключацца пераважна з вытворчымі аб'яднаньнямі сельскіх гаспа-дарак. На падставе гэтых кантрак-таў будуць выдавацца авансы пад засеў азімага кліну, прыблізна ка-лі 8 рублёў на адну дзесяціну пасеву. Вось галоўнейшыя мерапры-емствы матар'яльнага і арганізацый-нага характару з боку дзяржавы ў пасейкамбаніі.

Аднэй з перашкод у пашырэньні прадукцыйнасьці нашых сельскіх гаспадарак зьяўляецца іх раздробле-насьць. Гэта становіцца само ся-лянства пачынае ўсьведамляць, як акамічнасьць, якая перашкаджае росту і паліпшэньню прадукцый-насьці сельскае гаспадаркі.

Паліпшэньню спосабу вядзеньня сельскай гаспадаркі і павялічэньню засеваў павінна таксама дапамагчы кантрактыцы, Кантракты будуць заключацца пераважна з вытворчымі аб'яднаньнямі сельскіх гаспа-дарак. На падставе гэтых кантрак-таў будуць выдавацца авансы пад засеў азімага кліну, прыблізна ка-лі 8 рублёў на адну дзесяціну пасеву. Вось галоўнейшыя мерапры-емствы матар'яльнага і арганізацый-нага характару з боку дзяржавы ў пасейкамбаніі.

Аднэй з перашкод у пашырэньні прадукцыйнасьці нашых сельскіх гаспадарак зьяўляецца іх раздробле-насьць. Гэта становіцца само ся-лянства пачынае ўсьведамляць, як акамічнасьць, якая перашкаджае росту і паліпшэньню прадукцый-насьці сельскае гаспадаркі.

прыступіла да засеваў азімых. Урад БССР ужывае ўсе захавы і сродкі, каб дапамагчы працоўнаму сялянству шляхам павялічэньня азі-мага кліну,—павялічыць вытвор-чаць збожжа—гэтага асноўнага прадукту ў сельскай гаспадарцы.

Аднак, дапамога з боку ўраду, ня глядзячы на ўсю сваю вялікую значнасьць, можа быць недастатко-вай для забесьпячэньня ўсіх запатрабаваньняў вёскі, і таму ў нады-ходзячай пасейнай кампаніі павін-на прыняць самы шырокі ўдзел савецкая грамадзкаясьць: выбанко-мы, саветы, камітэты ўзаемадапа-могі, таварыствы сельска-гаспадар-чага крэдыту, кааперацыя і г. д.

Савецкія і грамадзкія арганіза-цыі павінны мабілізаваць для асе-няй пасейнай кампаніі ўсе магчы-мыя мясцовыя сілы і сродкі. Зра-зумела, што посьпех кампаніі буд-дзе залежаць ад сьваячасова і пра-вільна праведзенай арганізацыйнай працы і ад удзелу ўсёй савецкай грамадзкаясьці ў справе засеваў азі-мага кліну ў гэтым годзе.

Сёньня закладка новага гіганта

Бэконны завод будзе га-тоў праз год

Сёньня каля Воршы пачынаецца пабудова мяснога камбінату. Падставай гэтага камбінату будзе бэконная фабрыка.

Бэкон—гэта мяса пярэдніх лепшых частак свінні без галавы і ног, якія асобным чынам гатуюцца. На бэкон ідзе 57 проц. вагі ўсёй тушы. Заграніцай бэкон спажываецца ў вялікай колькасці і вельмі высока ценіцца.

Праз камбінат будзе прапушчана штогодна звыш 200.000 штук жывёлы. Пры камбінаце будзе пабудаваны рад прадпрыемстваў, якія перапрацоўваюць мяса, скарыстоўваюць і апрацоўваюць усе адходы. Аршанская бойня ліквідуецца. Замест яе будзе пабудавана вялікая бойня пры камбінаце. Акрамя таго будуць пабудаваны: халадзільнік, мясакансэрвовы завод, каўбасная фабрыка, фабрыка па апрацоўцы экспертных нішан, альбумінавы завод (пераапрацоўка крыві), крывясушня, клей, варка і інш. прадпрыемствы. Да фабрыкі праводзіцца чыгуначная ветка. Праект фабрыкі распрацаваны вядомым спецыялістам інж. Сяргеевым і зацверджан халадзільнымі камітэтам Саюзу.

Пабудова камбінату будзе вельмі цяжкай з прыстасаваннем апошніх дасягненняў тэхнікі. У гэтых адносінах камбінат ня будзе ўступаць выдатным прадпрыемствам такога-ж тыпу ў Амерыцы (Чыкага). Уся работа тут будзе да брэдзіяй механізаваана. Прадэс праходжэння фабрыкату — канвэрны. Спецыяльнымі пад'ёмнікамі жывёла будзе дастаўляецца ў памяшканьне, якое прызначана для ўбою, крэй будзе спускацца ў асобныя намеры; далей туша механічным шляхам накіроўваецца для распрацоўкі, выемкі вентрабу і хутнага застывання ў спецыяльна для гэтага прыстасаваных намерах, прасольвання (шляхам упырскавання ў тушу асобнага раствору солі) і канчаткова пераапрацоўкі. Механічным-жа шляхам прадукут накіроўваецца ў халадзільнік.

Камбінат будзе вялікім прадпрыемствам і зойме сваімі корпусамі і загонамі плошчу каля 7 дзесяцін. Прадукцыя заводу ў год намечана ў 75.000 пуд. аднаго бэкону, коштам у 2.500.000 руб. Уся прадукцыя заводу вызначана коштам у 4.000.000 руб. у год. Бэкон прызначан, галоўным чынам, для экспарту, часткова і для ўнутранага спажывання.

Сродкі адпускаяцца бюджэтамі СССР і БССР пры некаторым (звыш 100.000 руб.) ўдзеце мясцовага аршанскага бюджэту. Агульная сума адпушчаных на гэту мэту сродкаў звыш 1. 700. 000 р.

Пабудова камбінату даручана актыварыству «Халадэкспарт». Абсталяваньне халадзільніка і галоўнай часткі машын вырабляецца на прадпрыемствах Саюзу. Частка абсталявання будзе прывезена з-за граніцы. Камбінат будзе ўключаны ў лік спажываўцаў Асістрою, як толькі апошнім будзе пушчан ток.

Дзеці вуліцы выхоўваюцца культурнымі грамадзянамі

Вялізарнай увагі заслугоўвае тая праца, якая праводзіцца ў клубе—сталоўным цэнтральнай дзіцячай камісіі (Менск, Маскоўская, 18). Тут выхоўваюцца і навучаюцца 180 дзяцей беспрытульных і безнадзейных (дзеці напрашак). Пры клубе абсталявана таксама і начлежка, разьмешчаная на 15 чалавек. У дварэ клубу—фруктовы сад і агарод, якія апрацоўваюць выключна дзеці. Клуб мае ўласную кравецкую майстэрню і майстэрню для вырабу мостэрка. У гэтым месяцы кравецкая майстэрня нашыраецца на 40 чалавек.

У клубу дзеці пасля поўнага тэрміну выхавання і навучання накіроўваюцца ў розныя прадпрыемствы і ўстановы. За 8 месяцаў свайго існавання клубам было накіравана ў творчыя майстэрні Аграны і працалектывы каля 20 чалавек.

У клубе-сталоўцы дзеці прывучаюцца да грамадзкага жыцця. Існуюць гаспадарчая,

агародная, садавая і культурная камісіі. Тут беспрытульных падрыхтоўваюць таксама да паступлення ў сям'ю. Два разы ў тыдзень спецыяльны інструктар займаецца з беспрытульнымі фізкультурай на абсталяванай на дварэ клубу спартыўнай пляцоўцы.

Пасля працы дзеці займаюцца ў гуртках, якіх у клубе існуе даволі шмат і самыя рознастайныя: швейны гурток, драматычны, палітычны і г. д. Дзеці выдаюць ўласную насьценную газету «Беспрытульны». Яны самі пабудавалі рабін.

Дзякуючы такой пастаноўцы працы беспрытульных дзеці паступова прывыкаюць да карыснае працы.

На нашых малюнках: 1) беспрытульныя на спартыўнай пляцоўцы; 2) дзеці ў сталовай-клубу і 3) праца на агародзе.

БЕЛАРУСКІЯ ФАБРЫКІ ЗБОЖЖА

АРГАНІЗАЦЫЯ 4 НОВЫХ ВЯЛІЗАРНЫХ КАЛГАСАЎ

Разьвіццё старых саўгасаў і арганізацыя новых дадуць максімальныя вынікі ў адносінах павялічэння прадукцыі ў сьвесе ўважліва ўсё сельскае гаспадаркі краіны наогул. Гэтыя лініі разьвіцця і паложаны ў падставу пацэпавага перспектывага пляну разьвіцця савецкіх гаспадарак ВССР, распрацаванага Наркамземам. Трэставаных саўгасаў да сучаснага моманту ў ВССР—157. 3 перадачай у веданьне Белсельтэсту 16 саўгасаў Харчтрэсту і акрэмураў агульнай плошчай у 2174 гектары, лік трэставаных саўгасаў дасягае ў гэтым годзе 173. Агульная плошча воранай зямлі гэтых саўгасаў—37.302 гект., а пасёўная плошча іх складае 31.408 гект. Павялічэньне ліку трэставаных саўгасаў пойдзе ў двух напрамках: 1) У напрамку перадачы 33 буйнейшых гаспадарак, якія знаходзяцца ў веданьні мясцовай гаспадаркі. Улічэньнем гэтых гаспадарак у сьстэму трэсту, уключэньнем іх у агульны план забесьпячэньня будзе забясьпечана іх максімальнае разьвіццё ў будучым. 2) У напрамку будаўніцтва новых саўгасаў на новых землях.

Танія землі можа даць налізізачны фонд, які отвараецца шляхам асушкі вільнай балотнай адлегласьці. За 5 год будуць створаны 4 буйнейшыя саўгасы з плошчай па 1 з пал. тысячы дзесяцін кожны. Аб разьмерах такога саўгасу можна судзіць па тым, што плошча самага большага саўгасу ў Беларусі не перавышае 600 дзесяцін. Арганізацыя двух такіх саўгасаў павінна быць закончана ўжо ў 30 годзе ў Мавірскай акрузе на землях Марынскага калёніядыйнага фонду. Да канца п'яцігодкі, г. зн. да 1932-33 г. Беларусь будзе мець 210 трэставаных саўгасаў з агульнай плошчай у 48.224 гект. воранай зямлі.

Рух таварнай прадукцыі саўгасаў у

М Е Н С К

Перамога беларускай футбольнай каманды

У нядзелю, 29-га ліпеня, у Гомелі адбыўся футбольны матч паміж камандамі зборнай Беларусь і Кіевам. Беларуская каманда паказала блискую гульню, і матч закончыўся 5:1 у карысьць зборнай Беларусі. Каманда вылядждае ў Маскву для ўдзелу ва ўсесаюзнай Спартакіядзе.

2.400 руб. на ўзмацненьне ясьляў

Дзіцячай камісіі адпушчана 400 р. асэтамляду на будаўніцтва ясьляў. На гэту-ж мэту будзе адпушчана яшчэ дадаткова 2.000 руб.

Карэта па перавозцы заразных хворых

1-га жніўня будзе гатова карэта спецыяльна для перавозкі заразных хворых. Карэта будзе знаходзіцца пры станцыі хуткай дапамогі. Хворыя будуць перавозіцца ў трэцюю больніцу на другі дзень пасля захваці. кожны раз пасля прывозкі хворага карэта будзе ў большым дэзынфікавацца.

Прыём заяў у Інстытут Чырвонае прафэсуры

У АПА Менакругнуому КП(б)Б адкрыты прыём заяў ад т. т., адпаведных правілаў прыёму ў Інстытут Чырв. Прафэсуры, на літаратурнае, прыродазнаўчае і заходні сьвятар гістарыч-

Прыезд цырку ў Менск

7-га жніўня ў Менску пачынаюцца гастролі цырку Кіево. У праграму цырку ўваходзяць цікавыя цыркавыя атрыцыёны. У далейшым цырк мяркуе арганізаваць чэмпіянат французскай барацьбы пад кіраўніцтвам выдатнага чэмпіёна сьвету—Падубнага. Цырк запрашан камісіяй дэмагогі дэптам.

Добры пачатак

35 супрацоўнікаў Менскага акрфа падпісаліся на 2-ую пазыку Індустрыялізацыі на суму 3.250 руб. і заклікаюць пайсьці на іх прыкладзе супрацоўнікаў НКФБ і Дзяржбанку.

ТЭАТР І МУЗЫКА

Гастролі оперы Камісаржэўскага

У суботу, 4 жніўня, у Дзяржтэатры пачынаюцца гастролі Маскоўскай маст. оперы пад кіраўніцтвам Г. М. Камісаржэўскага, якая добра вядома Менску па летнінім сэзоне. У складзе трупы ёсьць імяні артыстыка, вядомыя тэатральнай публіцы па сваіх выступленьнях у Маскве і Ленінградзе. Так, Г. М. Камісаржэўскім запрашан на рад спэктакляў бас Маскоўскага Вялікага Ападэмічнага тэатру В. В. Осіпаў, які выступіць на будучым твідні ў оперы «Борис Годунов».

У склад трупы ўваходзяць: Е. А. Баімалова—сапрана (прымадонна Ленінградскай акад. оперы), К. Г. Семізрава—калэрат, сапрана (арт. был. оперы Зінька), Е. А. Абрамава—соль-

Апарат для спецыяльных досьледаў сэрца

Пры першай тэрапеўтычнай клініцы, якая знаходзіцца на тэрыторыі першай савецкай больніцы, устаноўлен электракардыграфічны апарат для спецыяльных досьледаў сэрца. Апарат прывезен з-за гравіцы. Ва ўсім СССР такіх апаратаў ёсьць усяго каля 5.

Вынікі дня „Чырвонай кветкі“ ў Менску

Дзень «Чырвонай кветкі»—29 ліпеня арганізаваны МОНР'ам, прайшоў у Менску з посьпехам. Арганізаваны скарбавачны збор даў 766 руб., вечар у садзе «Прафітэра»—400 руб. Сабраныя грошы пойдудь на дапамогу барацьбітом кітайскай рэвалюцыі.

4-хгодзьдзе пажарных дружных

У нядзелю, 29 ліпеня, адбылося 4-х годзьдзе існаваньня менскіх рабочых пажарных дружных. У сучасны момант у Менску налічваецца 13 рабочых дружных на буйных прадпрыемствах і заводах.

Кінафікацыя вёскі

Белдзяржкіно адкрывае курсы кінамоханікаў для вёскі. На курсы будзе прынята 36 чалавек.

Здарэньні

Таемнае зьнічэньне. Некалькі тыднёў таму п'язд з Бабруйска прапаў на вядома дзе гр-н Лазар Зільбэрман.

Гэтым днём сям'я Зільбэрмана атрымала ад яго ліст з Менску, у якім

НАДВОР'Е І ЎРАДЖАН

Зьмяшчэньне колькасці градабійцаў

Заг. Мэтэаралёгічным бюро дасьледача інстытуту імя Леніна т. Н. І. Манарэўоні паведамліў наотупнае нашаму супрацоўніку:

— Мэтэаралёгічныя ўмовы да гэтага часу і асабліва восенню мінулага году былі досыць добрыя для стану, росту і разьвіцця азімых, галоўным чынам, жыта. Вестні, якія ёсьць на сёнешні дзень аб сапраўдным іх стане, гэта сьцьвярджаюць.

Што датычыць яравых, пераважна аўсу і ячменю, то ўмовы надвор'я ў часе іх паеву, усходу і першапачаткова разьвіцця былі ня зусім добрыя. Аднак, ход надвор'я прывёў да паступовага іх выраўноўваньня. Стан яравых на оёньня на горшы, чым у мінулым годзе, і зьяўляецца здавальняючым у беларускіх умовах.

За выключэньнем пэўна выяўленых нізін і мясцовасць, якія былі накрыты вадой пры разьліве рэн, у вогуле па Беларусі надвор'е з ліпеня месяца прыкметна спрыяе росту траў. Агульна харантар надвор'я не дае падставы для турбацы за невыстарчальны збор сена па БССР у цэлым.

З пачатку ліпеня намяцілася і пэўнае палляпшэньне стану і росту бульбы, якое некалькі затрымалася няспрыяючымі ўмовамі ясны.

Трэба адзначыць, што ў гэтым годзе градабійцаў было значна менш, чым у мінулыя гады як па ліну іх, так і па плошчы пашкоджаньняў.

„Зьвязда“ дапамагла

Менску патрэбен клінкерны брук

Неабходна арганізаваць спецыяльную камісію

Якая думка Менграсвету і Аўтадору?

«Зьвязда» сьваячасова ўзьняла пытаньне аб перавозцы бруку менскіх вуліц. У артыкуле, які зьмяшчаны ў № 175 газэты, зусім правільна ставіцца пытаньне аб неабходнасьці, урэшце, узяцца за гэтую справу.

І сапраўды, стан бруку менскіх вуліц горшы, чым шмат якіх правінцыяльных гарадоў, не гаворачы ўжо аб буйных сталічных гарадох Саюзу. Справа, аднак, ня ідзе так аб неабходнасьці надаць Менску сталічны выгляд, як аб практычных выгодах упарадкаваньня мулічнага бруку. Зусім зразумела, што сучасны менскі брук прыносіць шмат шкоды транспарту і здароўю насельніцтва. Не гаворачы ўжо аб хуткім псаваньні гужавога транспарту, менскі брук зрыты заўсёды вялікімі імямі, булыжнік брук зьяўляецца галоўнай прычынай частай паломкі аўтамабіляў і аўтабусаў. Самай лепшай аўтамашыне не прайсьці па менскіх вуліцах больш году без вялікага рамонту. Хто-ж пры гэтых абставінах будзе абаводзіцца аўтаатранспартам? Якія-ж перспектывы можа мець Менск на бліжэйшыя гады ў справе разьвіцця аўтаатранспарту? Ніякі!

Пабудова ў Менску трамвая зусім не выключвае неабходнасьці упарадкаваньня бруку. Як вядома, трамвай-жа ня будзе пабудаваны ў адзін год, і аўтабусны рух ўсироўна будзе існаваць па галоўных лініях Менску. Акрамя таго, нават і пасля пабудовы трамвая аўтабусы ў Менску застаўдуцца, каб абслугоўваць тыя раёны, праз якія трамвайная лінія ня будзе праходзіць. Што датычыць аўтамабіляў і грузавых машын у Менску, ды іх рост бязумоўны і не знаходзіцца ў залежнасьці ад трамвая.

Усё гаворыць аб тым, што адначасова з пабудовай трамвая трэба пачаць і перабраўкоўваць вуліцы больш удасканаленым спосабам. Адначасова з гэтым неабходна вывучыць пытаньне аб брукаванні незабрукаваных вуліц у Менску па булыжнікам, а іншымі матар'яламі. Гэта, праўда, зьвязана з выдаткаваньнем большых сродкаў, чым

Трэба адзначыць выключна выгода месцазнаходжаньне камбінату: каля чыгункі і ракі. Апошнія вельмі важна з прычыны вялікага спажываньня вады, што вызначаецца характарам вытворчасці.

У гэтым годзе мяркуецца паставіць фундаменты для ўсіх будынкаў, будынак канторы і адміністрацыі, прывесці вучастак чыгуначнай веткі.

Значэнне камбінату для гаспадаркі БССР—вялікае. Завод будзе вырабляць прадукцыю, галоўным чынам, для экспарту. Вялікія сродкі з-за граніцы могуць прыцягнуць за кошты апрацоўкі такіх адходаў (кроў, напыты і г. д.), якія ў нас звычайна прападаюць. Акрамя таго, работа камбінату дасць штуршок развіццю ў нас жывёлагадоўлі.

Увосень 1929 году завод будзе га-тоў.

тонаж па прадуктах намечаны наступным чынам: 1927-28 г. — 6928; 1929-30 г.—8436; 1932-1933 г.—11743.

У сучасны момант кошт інвентару ў трэставаных саўгасах складае суму ў 1.255.000 рублёў, гэта сума ў 1929-30 годзе дасягне 1.340.000 руб., а да канца п'яцігодкі 1.458.000 руб.

Незалежна ад гэтага інвентару расце і колькасць трактараў: з 54 у гэтым годзе да 64 у будучым годзе і 100 да 1932-33 г. з такім разлікам, каб на дзве гаспадаркі быў адзін трактар. Забеспячэнне мінеральнымі ўгнаеньнямі ўзвылічаецца з 2480 да 4830 тон.

Вялікае значэнне для развіцця саўгасаў у БССР мае пераапрацоўка імі бульбы. Колькасць вінакурных заводаў пры саўгасах павялічваецца за 5 год з 25 да 26, а крухмальных—з 10 да 22. Аднаводна гэтаму колькасць выпрадаваных на прадпрыемствах саўгасаў сухога крухмалу ўзрастае з 3.845 да 8.650 тон. Выгана саракаградуснае гарэжкі павялічваецца з 2.069.000 вёдер да 3.500.000 вёдер у год.

нага аддзялення, а таксама на зноў арганізаваны ўходні оянтар гістарычнага аддзялення Інстытуту Чырвонае Прафэсуры. Какдыдатам будуць прадастаўлены некаторыя імготы ў аэносе нэнаторага адтэрмінавання ачады вуонных прыёмных аправаваньняў і Уступнай піёмовай працы.

Жадаючыя павінны падаць заявы ў АПА АК да 5 жніўня 1928 г. АПА Менаўраўскаму КП(б)Б.

Сход фракцый шэфтаварыстваў
Неадбыўшыся сход фракцый аправавету шэфтаварыства, райшэфтпраўленьня і выканбюро шэфтаварыстваў аклінаецца ў залі пасяджэнняў аўраўскаму КП(б)Б у чацьвер, 2 жніўня, а 7 гадз. увечары.

Опера ідзе ў пастаноўцы рэжысэра Н. Н. Баламолава. Балет ў пастаноўцы балетмайстра Р. Баламотры.

У тэатры зараз ідзе ўзмацненая падрыхтоўка да адкрыцця спектакляў оперы: пішыцца новымі дэкарацыямі, удасканальваюцца сьветлавыя эфэкты.

Новы фільм Белдзяржкіно
Гэтымлі днёмлі на фабрыцы Белдзяржкіно ў Ленінградзе заканчваецца мантаж карціны „Пучыводныя ані“. Тэма фільму—апошнія рэвалюцыйныя падзеі ў Кітаі. Для масавых сэрыі была скарыстана кітайская каляна ў Ленінградзе. Карціна будзе дэманстравацца ў Менску ў пачатку восені.

Катыроўна пазык на 1 жніўня
Дварэбнік і ўсе крэдытныя ўстаавы і касы ашчаднасьці прадаюць і купляюць аблігацый пазык на наступных умовах:

Аблігацыі 1 дзярж. пазыкі: прадаўшы—4 р. 64 к., пакупцы—4 р. 62 к. 2 дзярж. паз.: прад.—5 р. 16,5 к., пак.—5 р. 14,5 к.; 3 сляз. паз.: прад.—5 р. 02 к., пак.—5 р. 00 к.; абліг. 1927 г.: прад.—25 р. 98 к., пак.—25 руб. 88 к.; абл. 1926 г.: прад.—122 р. 00 к., пак.—120 р. 00 к.; 12-проп. пазык: прад.—102 р. 05 к., пак.—102 р. 00 к. абл. індустр.: прад.—25 р. 20 к., пак.—25 р. 10 к.

Заметка сельгора Пахара аб тым, што член праўленьня спажывецкага таварыства Ухвальскага сельсавету, Крупскага раёну, Мазгалаў прыняў на работу сваю жонку, мы паслалі ў Аршанскі аўраўскаму КП(б)Б. Факт пацьвердзіўся, жонку Мазгалава запрапанавана зьняць з работ.

ПРЫНЯТА ПА ПРАТЭКЦЫІ—ЗЬНЯТА З РАБОТЫ
Заметку сельгора 3. аб п'яньстве старшыні Лазовіцкага сельсавету, Клімавіцкага раёну Іванчанка мы накіравалі ў Клімавіцкі Райком КП(б)Б. Устаноўлена, што Іванчанка часта п'яньставаў, не пагарджае з таварыствам з антысавецкім элемэнтам, ходзіць на вясельлі, сустракаецца там з папом і г. д.

Горш за ўсё тое, што менскі камгас дагэтуль яшчэ ня ставіў сур'ёзна пытаньня аб брукаваньні ўдасканаленым спосабам. Плянны, якія маюцца, гавораць, здаецца, толькі аб перабрукаваньні або аб брукаваньні небрукаваных вуліц будыжнікам.

У даным выпадку я прапаную ўстрымацца ад перабрукаваньня вуліц зноў будыжнікам, калі гэты прадугледжваецца ў бліжэйшы год. Было-б больш рацыянальна на прыкладзе Масквы стварыць спецыяльную камісію пры Менгарсавете, акад-б абмеркавала пытаньне, чым брукваць і перабрукваць? Трэба ўрэшце, узяцца за вывучэньне гэтага пытаньня і нам.

Падыходзячы канкрэтна да пытаньня, чым-жа перабрукваць і забрукваць менскія вуліцы, я выказваюся за клінкер, а не за асфальт або іншы матар'ял. Аб тым, што Менск павінен удзяліць максымальную ўвагу клінкеру—аб гэтым гаворыць шмат даных. Пачнем з таго, што клінкеры брук—моцны, ня сьлізкі і каштуе няогуд таней, чым другія ўдасканаленыя брукі.

Галоўная перавага павінна быць аддана клінкеру яшчэ і таму, што ён вырабляецца ў БССР—у Гомельшчыне. Аб гэтым мала хто і ведае, але гэта так. Прыходзіцца толькі дзівіцца, як гэта дагэтуль не зьдзірнуў увагу на такі факт Менскі камгас і не арабіў з гэтага належных вывадаў. Але лепш позна, чым ніколі.

Менск можа атрымаваць клінкер з беларускіх заводаў, і камгас павінен зараз ходь зацікавіцца гэтым. Апроч таго трэба няогуд вывучыць пытаньне, ці нельга пабудавачь клінкерныя заводы і ў Менскай аўраўсе, дзе таксама можа акавацца падыходзячая гліна-сыраца для вырабу клінкеру.

Пакуль ня будзе вырашана пытаньне аб клінкеры, бязумоўна няметавгодна брукваць вуліцы іншымі матар'яламі. Зразумела, што добра было-б арганізаваць некалькі вопытных вучасткаў, забрукваўшы іх ровнімі матрыяламі, але практычна, намоўмі, нам усё-ж прыходзіцца гаварыць толькі аб клінкеры, бо брукаваньне гэтым матар'ялам каштуе нязначна больш, чым будыжнікам. Выгады-ж клінкеру ў параўнаньні з будыжнікам зразумелы кожнаму.

Папраўка
У подпісе ліста ЦК КП(б)Б „Усім аўраўскаму і райномам аб перавыбарах дэлегацый оходаў“ прапушчана слова НАМЕСЬНІН сакратара ЦК КП(б)Б.

Адказы рэдактару Я. А СЬМОЎ

С. Е. Н. А. Н. Я. УТЭАТРЫ, КІНО

Летні сад кіно «Культура» Савецкая, 71	Мастацкі фільм „ЗЯЛЁНЫ ШУМ“ ЗВЫШ ПРАГРАМЫ ГАСТРОЛІ МАР'І ДАНСКОЙ са сваімі сэнасацыйнымі нумарамі.
КІНО „Чырвоная Зорка“	Ад аўторка, 31 ліпеня пасьля доўгага перапынку зноў на нашым экране папулярная акторка МАР'Я ЯКОВІНІ ў фільме „У пльвучым доме“ Драма ў 7 частках.
КІНО „ПРАЛІТАРЫ“	Толькі 3 дні. Грандыёзны фільм. „ГІШПАНСКАЯ ТАНЦОРКА“ ў 8 частках. Каса адчынена ад 5 г. Пач. 1-га сэансу а 7 гадз. 30 мін.

КІНО „Інтэрнацыянал“
З ПРЫЧЫНЫ РАМОНТУ **ЗАКРЫТА** ДА 7-ГА ЖНІЎНЯ.

Мендзярж-тэатр
3 4-га жніўня гастролі **Московской художественной оперы** пад кіраўніцтвам Г. М. НАМІСАРНІЎСКАГА. Папярэдні продаж білетаў у касе тэатру з 2 жніўня ад 12-2 і ад 5-9 гадз. увеч.

Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва
Вышла з друку і прадаецца ва ўсіх кнігарнях БДВ

П. ЛЕПЯШЫНСКІ. — Ян вытокаў бальшавізму — да 25-годзьдзя II-га зьезду партыі.

ЗЬМЕСТ:
У якой гістарычнай абстаноўцы падрыхтаваўся II зьезд. Старая „Іскра“ на рабоце на падрыхтоўцы да II зьезду. Першая палова зьезду. Бунт зьведзускай апартуістычнай кааліцыі супроць левізму. Гістарычная роля і значэнне II зьезду ў жыцці партыі.

Старонак 64, цана 15 кап.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ога гадзіны дня

Друкарня газэты „Зьвязда“—Менск.

Пасьпяшэцца Падпісацца на ЖНІВЕНЬ І ДА КАНЦА ГОДУ
— на старэйшую ў Беларусі газэту —

ЗВ'ЯЗДА

Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . — 9 „ 75 к.

Газэта „Зьвязда“ дае сваім падпісч. дадаткам Канторай газэты „Зьвязда“ часопісь „Большавік Беларусі“ прымаецца падпіска на часопісь „ПОЛЫМЯ“

Падпісная цана: на год.—10 руб., на 6 мес.—5 руб., на 3 мес.—2 руб. 50 кап.

Падпіска ПРЫМАЕЦЦА

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „Зьвязда“ — Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і рэаіснычымі газэты.

У ПРАВІНЦЫІ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Ізвестыя“ і „Правда“, аддзяленьнямі Белдзяржвыдавчтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

Да ўвагі падпісчыкаў „Зьвязды“
Ад'яжджаючы ў водпуск, у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведаміць у кантору газэты «Зьвязда» (тэлеф. 7-81) ВАШ НОВЫ АДРАС. Вам будзе высылацца газэта «Зьвязда» па месцы знаходжаньня ў водпуску БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ.

ЗДАЕЦЦА ў АРЭНДУ ПАМЯШКАНЬНЕ ў цэнтры гораду пад магазын або кантору, плошчай 13 кв.саж. Спраўляцца па телефону № 3-30.

Прадаюцца старыя газэты, папяровы зрыў і макулятура. Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Зьвязда“ Савецкая, 63.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:
Укладная кніжка № 19 Войніча В. Р., выд. Племчанинкім с.-г. крэд. т-вам з рэштай укладу ў 470 руб. 2953
Кааперат. кніжка Кордазь П. І., выд. МЦРК. 2954
Кааперат. кніжка Гараўскага А. Ф., выд. ТСТ МВБ ч. 2955
Кааперат. кніжка Скверніка І. О., выд. МЦРК. 2956
Пасьведчаньне Крымчоўскай Н. П., выд. Менакрэбесам. 2957
Пасьведчаньне асобы Гусавай О. С., выд. гомельскай міліцыі. 2958
Кааперат. кн. Гудзікава І. А., выд. МЦРК. 2959
Цл. кн. № 284321 Цыганка Л. З., выд. саюзам хамікаў. 2960
Вуч. конск. кн. Чегідовіча І. А., выд. Менаваенкаматам, 2962
Кааперат. кн. Адліванкіна Т. Ф., выд. МЦРК. 2963
Цярноварм. кн. Грынграва Г. П., выд. адд. роты суваяі. 2964